פולע טאבעלעז פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 4/8=טע זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

הײנט 10 זײטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 86	Łódź, Niedziela, 10 kwietnia 1932 r.	זעגטער יאהרגאנג	לאדז, זונטאג, ד׳ ניסן תרצ״ב	№ 86

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דיר. ד. צעלמייסטער און א. בעזמאז.

יודישער ארטיסטען-פעראיין

אין פוילען

דער אינטערעסאנטסטער טעאטער-אווענד

אין הייניגען סעזאן מארגען, מאנטאג, דעם 11 אפריל.

וועט זיין

אלע ליבהאבער פון יודישען טעאטער און פון יודישען אקטיאר ווארטען מיט שפאנונג אויף דעם

גרויסען ארטיסטען-טאג

2 גראנדיעזע פארשטעלונגען 2

1) די פילהארמאניע-טרופע וועט אויפפיהרען די פרעהליכע אפערעטע

„דער פרעהליכער ציגיינער"

מיט דזשעק רעכטצייט און יוכבד זילבערג

בראש

עס נעהמט אנטייל דער גאנצער פערסאנאל

2) „ארטע" קינסטלערישער אנפיהרער משה בראדערזאן מיט׳ן שלאגער-פראגראם

„אויף טישען און אויף בענק"

עס נעהמט אנטייל דער גאנצער „ארט"-אנסאמבל.

2 רייכע פארשטעלונגען אין איין אווענד פאר 1 בילעט

יודישע טעאטער-בעזוכער שטיצט די הילף-קאסעס ביים יודישען ארטיסטען-פעראיין. מארגען, מאנטאג, ד. 11 אפריל

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע. | אכטונג! ספעציעל פאר דעם ארטיסטען-טאג טרעט אויף דער בעליבטער ארטיסט און זינגער, מייסטער פון ליד יוסף סטרוגאטש | צוליב׳ן גרויסען פראגראם הויבט זיך אן די פארשטעלונג פונקט 9 אווענד.

פאספארטוס און הנחה-בילעטען פאזיטיוו אונגילטיג.

פערלאנגט וויענער געבויגענע שטיהלען

— נור פון דער פירמע —

„VIENPOL"

גאראנטירט מיט איהר שטארקייט און דויערהאפטיגקייט

צו בעקומען אין אלע מעבעל-געשעפטען.

פאבריקס-לאגער אויף 5 זאוואדזקא 5

Fabryka Krzeseł Giętych

„VIENPOL"

Zawadzka 5, tel. 191-20

ווארנונג!

4982

שוין זייט 30 יאהר פאבריצירט מיין פירמע

F. GOLDKORN

די אלטמען בעוואוסטע זאפטען, ווי: מאליבאווע, ווישניאווע, ציטרינאווע, פאמעראנטשאווע, אראנזשאווע א.ז.וו.

וואס זענען בעקאנט אלעמען מיט זייער גוטסקייט און אויסגעפרובטער קוואליטעט שמ׳צן מיט זייער אלגעמיינער אנערקענונג און האבען זייער פעסטגעשטעלטע רעגאמע צווישען די אפנעהמער.

די לעצטע צייט בעמיהט זיך די קאנקורענץ נאכצומאכען מיינע עטיקעטען און זענען נאר אויסען אריינצופיהרען די קונדשאפט אין א טעות, און אונטערצורוקען די קויפער מינדערווערטיגע נאכמאכונגען אנשטאט די בעקאנטע און אויסגעפרובטע סיי אין סארט און סיי אין דער קוואליטעט.

די פולע גאראנטיע סיי אין דער קוואליטעט און גוטסקייט ווי אויך גאראנטירט פאר אנאליזע זענען נאר די זאפטען פון דער פירמע

F. GOLDKORN, ŁÓDŹ

פאבריק: דרעוונאווסקא 7, פאבריקס-לאגער: זגערזשער 14, טעל. 179-27

ווי אויך צו בעקומען ביי אלע הורט-סוחרים פון דער צוקער-בראנזשע.

בעמערקונג: אלע נאכמאכער פון מיינע עטיקעטען פאדער איך אויף אין משך פון 24 שעה דיזעלבע צו בעזייטיגען, אין געגענפאל וועל איך געגען זיי געריכטליך פארטרעטען.

אלע פאר ארץ-ישראל!

יעדער יוד קויפט אויף פסח

2342

די בעוואוסטע ארץ-ישראל

וויינען און קאניאקען

כרמל אריגינאל

איבעראל צו בעקומען.

קאנפעקציע-שניידער-מייסטער

כאלופניקעס-פעראיין אין לאדז, פילסודסקיעגא 12

8-טונג הויזען-עקספארט

שניידער-מייסטער

היינט זונטאג, דעם 10 אפריל 7 אווענד קומט פאר אין לאקאל פון אונזער פעראיין

2381

א גרויסע

פאך-פערזאמלונג

אויף וועלכער ס׳וועט בעהאנדעלט ווערען א רייהע וויכטיגע פאך-פראגען, ס׳ווערען געבעטען פינקטליך צו קומען, מיטגלידער און נישט מיטגלידער, וועלכע ארבייטען אריין אין די עקספארט-אונטערנעמונגען.

די פערוואלטונג.

JASNIEJ SŁOŃCA

עכט נור אין אריגינעלע שאכטעל

בעמערקונג! זאפראווע אויף דער וואג ארבייטען מיר נישט. ווארפט זאלכע אב אלס פאלשע סחורה

פאלקס-אוניווערזיטעט

ביי דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין לאדז

היינט, זונטאג, דעם 10 אפריל 8,30 אווענד קומט פאר אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע (שרודמייסקע 29) ערשטער עפענטליכער רעפעראט פון דער געזעלש. פאר ארץ-ישראל-קענטשאפט אויף דער טעמא:

יודען אין ארץ-ישראל

(אין אנטראפאלאגישען און היסטארישען שטאנדפונקט)

רעפערענט: רער. ישעיהו אוגער

השבת אבדה

ס׳איז פארלוירען געווארען א פארטפעל, אין וועלכען ס׳האבען זיך געפינען פערשידענע דאקומענטען אויף א פאס אויפ׳ן נאמען א. בוים, קראקא. ווי אויך 2 לאמבארד-קוויטעס אויף 20 זל. דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען נעגען בעלוינונג אבצוברענגען צו בוים, פאלודניאווא 39.

2357

אויפרוף

צו דער גאנצער לאדזער יודישער בעפעלקערונג!

מיר זאגען אייך אן די גוטע בשורה, אז

די ערשטע לאדזער מעכאנישע מצה=בעקעריי

פון די פעראייניגטע בעקער=מייסטער

אל. קאשטשושקי 11, טעל. 08=141

איז ווי יעדעס יאהר אויך היי-יאהר טעטיג. מיר עמפפעהלען דעם ג. פובליקום די בע=ריהמטע און בעסטע **מאשין-מצות** פון די בעסטע ערשטע סארט מעהל, מיט זייער געשמאקהאפטיגקייט וואס געפינט זיך אונטער דער **שטרענגער השגחה פון יאנאווער רב הרה"ג ש"י וואפנער.**

צו בעקומען ביי אונז יעדען קוואנטום מצות זאגאר פון איוורען אוועק. די פרייזען זענען ערמעסיגט און צוגעפאסט צו דער היינטיגער צייט. אונזערע פערקויפס-שטעלען זענען:

צענטראלע: **אל. קאשטשושקי 11**, טעל. 141-08.

פיליאס: 1) וואלבארסקא 22 ביי ה' ב. שקלארוש, טעל. 129-67.
2) זגערזשער 10 ביי שליפקאוויטש
3) וואלבארסקא 9 „ שליפקאוויטש
4) פאמארסקא 3 און פאמארסקא 7 ווילנער טעל. 221-82.
5) ריבנא 11 ביי ה' קירשבוים, טעל. 151-50.
6) זאוואדזקא 17 ביי ה' קינרוס. טעל. 137-02,
זגכאדניא 30 ביי ה' קינרוס
קאנסטאנטינער 59 „ „ קינרוס

בעמערקונג: געדענקט, נאר אונזערע מצות זענען בעריהמט זייט יאהרען אלס די בעסטע.

אויף וואונש ווערען מצות אפגעשיקט אהיים. 2246

אכטונג!

די בעוואוסטע און לאנג=עקזיסטירענדע פירמע

J. Futerman

Łódź, PIOTRKOWSKA 54, tel. 106-54

עמפפעהלט דער געעהרטער קונדשאפט צו די פארשטעהענדע ימים-טובים א זעהר רייכען אויסוואהל פון אלערארט מאדערנסטע לעצטע נייהייטען פון:

דיוואנקעס / טיש=בעט=דעקען / מעבעל=איבערצוג / כאדניקעס / נארזשוטעס / דעקאראציאנס=שטאפען / גארדינען / קאצען / צעראטען / פארטיערען / רייזע=פלעדען / לינאלעאומ'ס

צו זעהר ערנידריגטע פרייזען און רעיעלע בעהאנדלונג.

בעט.: גענעראל-פערטרעטונג פון די בעוואוסטע אריגינעלע גליניאנער האנד-ארבייט-קילימעס ווי אויך פון די 1-טע שלעזישע האנדטעפיכער-קניפפעריי אין בילייץ

54 הורט! דעטייל! 54

פיל פערקויפען און וועניגער פערדינען!
איז דער געבאט פון דער היינטיגער שעה

בעקאנטמאכונג!

געעהרטעס פובליקום! איידער איהר געהט ביים היינטיגען שווערען קריזיס **קויפען שיך** פאר אייך און אייער פאמיליע, בעזוכט פריהער מיין שיך-געשעפט

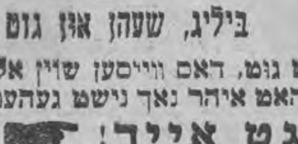

שיך

וואו ס'געפינט זיך שטענדיג א גרויסער אויסוואהל פון **דאמען- מענער- און קינדער-**

ביליג, שעהן און גוט!

אז מיינע שיך זענען עלעגאנט, שעהן און גאראנטירט גוט, דאס וויסען שוין אלע, אבער פון אזעלכע ביליגע פרייזען ווי איצט האט איהר נאך נישט געהערט

קומט און איבערצייגט אייך!

מיט אכטונג

פ. קירשטיין

לאדז, פאמארסקא 8

אייגענע אויסארבייטונג!

רעיעלע בעהאנדלונג!

פויזנער מצות

מיר מאכען בעקאנט אונזער ג' קונדשאפט אז אזוי ווי אלע יאהר האבען מיר היי-יאהר אויך בעקומען א טראנספארט פון די בעוואוסטע

פויזנער מצות

מיט א הכשר פון פויזנער ראבינאט. 2369

צו בעקומען ביי ה' **זעלמאנאוויטש**

רוג פיעטריקאווער און פאלודניאווא

די מאשין=מצות

פון דער מעכאנישער בעקעריי

ביי דער בעוואוסטער צוקערניע

נ. ווינבערג

אונטער דער השגחה פון יאנאווער רב

38 פיעטריקאווער 38, טעלעפאן 143-82

מאכט בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז צוליב די קאלאסאלע בעשטעלונגען, ווערט געבעטען וואס פריהער צו קומען נאך מצות, כדי אזוי ארום צו קענען לויט'ן וואונש צופרידענשטעלען

צו האנקורענץ-פרייזען!

בעמערקונג: די מצות און מצה-מעהל זענען געפאקט און פערזעהן מיט אונזער פירמען אלע בעשטעלונגען ווערען אפגעשיקט א היים.

מצה= רייבעכץ

כשר לפסח למהדרין

איז נאר צו בעקומען אין דער מיהל

4 יאקובא 4 (פריהער 2)

וכל הכורם וכה

רעשטען

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2-טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס, ביליצער, טאמאשאווער און לאדזער

אויף אנציגער און פאלטענס

ווי אויך די מאדערנסטע **דאמען=** **שטאפען** אויף פאלטנס און קאסטיומען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך ביי

SZCZĘSLIWY

געדענקט — נור

נאוואמיעסקא 5, פראנט, II שטאק

יודען! פארוואס היט איהר נישט אייער געזונד?

ס'איז אנגעקומען א גרויסער טראנספארט

ארץ=ישראל ביהנען=האניג

דער פרייז ביליגער. זעהר גוט אויף א הוסט, ספעציעלער האניג פאר לונגען-ליידענדע און פאר מאגען-ליידענדע (אבסטרוקציע)

„תוצרת ארץ=ישראל"

שרודמיעסקא 1, טעלעפאן 193-42. 2360

בעקאנטמאכונג

מיר מאכען בעקאנט אלע גלויביגע פון דער מאסע אופאדלאשטש, פון דער קאסמעטיק-פאבריק

י. ה. קונסקי, סקווערווא 18

צו קומען היינט, זונטאג, דעם 10. אפריל 1932 פון 8-10 אווענד צו דער 2301

פערזאמלונג

פון אלע גלויביגע

אויף פיעטרקאווער 117 ביי ה' ישראל גאטליב כדי אנצונעהמען ווייטערע שריט. מיט אכטונג

א גרופע גלויביגע.

יודיש טעאטער אין פילהארמאניע

דיר.: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאן.

היינט, זונטאג, 9 אווענד, לטובת דער געזעל-שאפט „תומכי אורחים" די נייע גרויסע אויפ-פיהרונג פון דעם שענסטען בע'חנ'טען אמעריקאנער

בוף-קאמיקער **דזשעק רעכטצייט**

„דאסרבי'לע"

אין 3 גרויסע אקטען. אריגינעלע חסידישע, דארפישע מוזיק און רעזשי פון דזשעק רעכטצייט מיט'ן אנטייל פון די בע-ליבטע ארטיסטען און לירישע זינגערין **יוכבד זילבערג** דער גאנצער אנ-סאמבל אלע אין

שעהנע גרויסע ראלען. נייע דעקאראציעס, נייע אויסשטאטונג.

ספעציעלער קינדער-כאר און פערגרעסערטער ארקעסטער.

בעמ.: די נעקויפטע בילעטען פון 3 אפריל זענען גילטיג אויף היינט זונטאג, ד. 10 ד"ח די קליינע צאהל איבערגעבליבענע בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

אזהרת ועד הרבנים!

היות מען האט אונז, ועד הרבנים דפה, פארגעשטעלט א הכשר אויף יום-טוב'דיגען צוקער, אונטערגעשריבען פון א געוויסען נחמן דוד, דעריבער געפינט דער ועד הרבנים פאר זייער חוב מודיע צו זיין ברבים, אז דער נחמן דוד איז קיין-מאל פון דער היגער קהלה נישט אנערקענט געווארען אלס מורה הוראה און איבערהויפט דארף יעדער יוד וויסען, אז א הכשר אויף צוקער של פסח קען נאר געבען דער רב, וועלכער איז פערזענליך אין דער פאבריק און געזעהען, אז דער צוקער ווערט געמאכט לשם פסח – דעריבער האט דער אויבענדער-מאהנטער הכשר קיין שום ווערט נישט.

חותם (–) ועד הרבנים פה לאדז. 2238

די זאדע=וואסער=פאבריי= קאנטען=פעראיין

מאכט בעקאנט איהרע מיטגלידער, אז די קאנצעלאריע פון פעראיין איז איבערגעטראגען געווארען אויף

115 פיעטריקאווער 115

און איז טעטיג מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך און דאנערש-טאג פון 4 ביז 7 אווענד. די פערוואלטונג.

ENGLISH

פאראנפענגער און פארט-געשריטענע. קאנווערסא-ציע, ליטעראטור ערטיילט א פעהיגער פע-דאגאג. — אפערטען אין אדמיניסטר. פאר "Mir" 2326

Dr. med.

I. Weinberg

Cegielniana 11, tel. 126-02

ספעצ. פאר

האַרץ= און לונגען=קראנקהייטען

נעמט אן פון 3–4 און פון 8–9 אווענד.

אכטונג, מצה-קויפער

ווילט איהר האבען א עונג=יום=טוב?

אב'עכטע פיינע און כשרע מצה,

טא פאדערט איבעראל נאר די היגיענישע

פינסקער מצה און מצה=מעהל פון דער פירמע „ל.מ.ד.י."

פערזעהען מיט די הכשרים

פון הרבנים הגאונים ר' זלמן סאראצקי און ר' חיים בניטיו גרוים.

פירמע ל. מ. ד. י. 2377

פערטרעטער אויף לאדז י. יאבלאנסקי, ווסכאדניא 18

געשעפט: ווסכאדניא 6.

בעמערקונג: ווילט איהר האבען רעיעלע מצה און מצה-מעהל קויפט נאר די, וואס איז פערזעהען מיט די פלאמבעס פון דער פירמע ל. מ. ד. י.

היט אייך פאר פאלסיפיקאטען און פאר אלטע מצה.

בעקאנטמאכונג.

איך מאך בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז די לאנגיעהריגע

מצה=בעקעריי

פון פאלודניאווא 3 און פיעטריקאווער 16 איז איבערגעטראגען אויף

זאוואדזקא 12

עס ווערט אויסגעבאקען פון דעם בעסטען מעהל A 0000

דינע און פרישע מצות.

מיט אכטונג **פינגערהוט.** 2343

יין כשר לפסח!

מיר מאכען בעקאנט דעם געעהרטען פובליקום, אז די איינציגע פערטרעטונג אויף לאדז פון דער בעוואוסטער פירמע

Eszkol Hochglobe

Warszawa

בעקומט מען צו פאבריקס-פרייזען ביי

ח. ז. גאלדבערג, פולנאצנא 14 טעלעפאן 183-73

הורט און דעטייל

בעמערקונג: ביי מיר איז אויך צו בעקומען

שפירט, ווין און ליקיער כשר לחג הפסח

הורט פ. ראבאט 10% — 10% ראבאט פ. הורט

קיין שום שטייער-אמנעסטיע!

אינטערוויאו מיט׳ן פינאנץ-מיניסטער, יאן פילסודסקי

וואַרשאַ, 9. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) דער פינאַנץ־מיניסטער, ה׳ יאַן פילסודסקי האָט ערטיילט פאָלגענדען אינטערוויאו דער „איסקראַ“־אַגענטור.

— הער מיניסטער, דער ביודזשעט־יאָהר איז געשלאָסען געוואָרען. צי קאָן איך בעקומען אינפאָרמאַציעס. סאַראַ רעזולטאַטען עס האָט געגעבען דאָס יאָהר?

— די רעזולטאַטען האָבען ענטשפּראָכען אונזערע כוונות און אויסרעכענונגען. ווען איך האָב איבערגענומען דעם פּאָרטפעל פון פינאַנץ־מיניסטער יום האָב איך זיך בעגעגענט מיט דער פראַגע, ווי אַזוי דער ביודזשעט וועט אויסגעפיהרט ווערען. איך האָב דעמאָלט דערקלערט, אַז איך וועל וועלען שליסען די הוצאות אין די גרענעצען פון 2 מיליאַרד מיט 450 מיליאָן זלאָטעס. היינט שטעל איך פעסט, אַז דאָס האָבען מיר פולשטענדיג אַדורכגעפיהרט, די הוצאות שליסען זיך מיט דער ציפער 2453 מיליאָן — צוזאַמען מיט דער אונטערשטיצונג פאַר אַרבייטסלאָזע בעטרעפט די סומע 2466 מיליאָן. דער חילוק מאַכט אַזוי אַרום אויס אַ קנאַפּען האַלבען פּראָצענט.

— און דער דעפיציט?

— דער אַלגעמיינער ביודזשעט־דעפיציט האָט אויסגעמאַכט אַנ׳ערך 200 מיליאָן זלאָטעס, אָדער 8 מיט אַ האַלבען פּראָצענט. כ׳וואָלט געוואָלט אַנווייזען, אַז דעם דאָזיגען דעפיציט האָבען מיר געדעקט, נישט אָנקומענדיג צו קיין שום הלוואות, און אַז די אויסגענוצטע סומע פון אָהנפּראָצענטיגען קרעדיט אין דער „באַנק פּאָלסקי“ איז ביז׳ן סוף ביודזשעט־יאָהר נישט פערגרעסערט געוואָרען.

— צי אין שייכות מיט די הכנסות און הוצאות האָט דער מיניסטער בדעה אויסצונוצען די פולמאַכטען בנוגע די שטייער־הנחות, וועלכע פיגורירען אין געזעץ וועגען אָפּצאָהלען די שטייער־חובות?

— די פּאָליטיק מיינע, אַלס פינאַנץ־מיניסטער מוז קודם כל זיין אַ לעבענספעהיגע, אַ רעאַלע. דאָס לעבען אַליין צווינגט צו אַנערקענען הנחות די שטייער־צאָהלער, וועלכע זענען בעזונדערס געטראָפען געוואָרען פונ׳ם קריזיס, ווי דהיינו: דער לאַנדווירטשאַפט, דער אינדוסטריע און דעם האַנדעל. צוגלייך מיט די הצטרכות׳ן פונ׳ם ווירטשאַפטליכען לעבען מוז איך זיך אויך רעכענען מיט די פאָדערונגען פון די מלוכה־פינאַנצען און געפינען אַנ׳אויסוועג, וואָס זאָל צופרידענשטעלען ביידע צדדים. איך וועל, אַלזאָ, אויסנוצען די פולמאַכט פונ׳ם דאָזיגען געזעץ צו אַנערקענען די הנחות. איך שטעל אָבער אַמקאַטעגאָרישסטען פעסט, אַז וועגען אַ וואָסער נישט־איז אַלגעמיינער שטייער־אַמנעסטיע, וואָס זאָל אויסשטרייכען אַלגעמיינע פערלעגענע שטייערען, קאָן קיין שום רייד נישט זיין! אַזעלכע קלאַנגען האָבען געקאָנט ענטשטיין אויפ׳ן יסוד פון עפּעס אַ פּסיכאָזע, וועלכע ברענגט שאָדען צום־מעהרסטען יענע, וועלכע פאַלען אונטער איהר אַרונטער. אָפּשלעפּענדיג מיט צאָהלען שטייערען. אַזאַ אַלגעמיינע „אַמנעסטיע“ אויף פערלעגענע שטייערען וואָלט געווען פון מלוכה־שטאַנדפּונקט אַנ׳אומאָראַלישע זאַך: זי וואָלט געווען אַזויצוזאָגען, אַ פּריז פאַר נאַכלעסיגקייט, אָדער, אַפילו, פאַר׳ן בייזען ווילען. און גלייכצייטיג אַנ׳עוולה לגבי יענע צאָהלערס, וועלכע האָבען לאָיאַל און בעצייטענס — אָפט מיט ריזיגע אָנשטרענגונגען — זיך בעמיהט צו ערלעדיגען זייערע פליכטען בנוגע די מלוכה־פינאַנצען.

ביים אָנווענדען די הנחות, מוז אַלס ערשטער יסוד און גרונד־פּרינציפּ זיין דער פּרינציפּ. דאָס פון זיי קאָנען געניסען בלויז לאָיאַלע צאָהלער, און נאָר די יעניגע, וועלכע וועלען ערלעדיגען זייערע לויפענדע שטייער־פליכטען. דעם דאָזיגען פּרינציפּ וועלען מיר שטרענג אָפּהיטען אין דעם אינטערעס פון די צאָהלער גופא, וועלכע דאַרפען זיך אָפּגעבען אַ קלאָרען דין וחשבון וועגען דעם, און נישט האָפען אויף אומרעאַלע זאַכען.

וואָס שייך די שטייער הנחות פאַר דער אינדוסטריע און האַנדעל, האָט דער מיניסטער ספּעציעל בפרוטיות אָנגעוויזען אויף די פערלייכטערונגען ביים איינצאָהלען דעם פערלעגענעם אינדוסטריע־שטייער פון אומזאַץ, נאָך פון פאַר׳ן 1. אַפּריל 1931.

מאַרשאַל פילסודסקי איז אַרויס־געפאָהרען פון עגיפּטען

קאַיראָ, 9. (ספּ. טעל.) דער מאַרשאַל יוזעף פּילסודסקי איז אַרויסגעפאָהרען קיין פּוילען. וואַהרשיינליך וועט ער פאָהרען מיט׳ן וועג סטאַמבול—קאָנסטאַנצא.

אויפרייס אין אַ בענזין ציסטערנע

אלזשיר, 9 (ספּ. טעל.) אין דעלשין, נעבען אלזשיר האָט אויפגעריסען אַ בענזין־ציסטערנע 11 פּערזאָן זענען שווער אָפּגעבריהט געוואָרען. 5 פון זיי זענען געשטאָרבען. די סיבה פון אויפרייס איז נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען.

אויסגעפיהרט דעם טויט-אורטייל איבער שטערנען און וואַסיליעוון

מאָסקווע, 8 (ספּ. טעל.) דער צענטראַלער אויספיהרונגס־קאָמיטעט האָט אָפּגעוואָרפען די ביטע וועגען בעגנאַדיגען שטערנען און וואַסיליעוו׳ן.

דער אורטייל איז אויסגעפיהרט געוואָרען.

אַטענטאַט אויפ׳ן פּרעזעס פון דער דייטשער רייכסבאַנק ד״ר לוטער

בערלין, 9. (ספּ. טעל.) אויפ׳ן פּרעזעס פון דער רייכסבאַנק ד״ר לוטער איז היינט 9 אין אָוונט געמאַכט געוואָרען אַ רעוואָלווער־אַטענטאַט, אין דעם מאָמענט, ווען ער האָט זיך אַריינגעזעצט אין צוג. כדי צו פאָהרען קיין גענף.

די קויל האָט איהם געטראָפען אין האַנד.

די 2 אַטענטאַטער האָבען זיך אַליין איבערגעגעבען אין די הענד פון דער פּאָליציי: איינער הייסט וואָרנער קאַרטשנאַ, 34 יאָהר אַלט, דער צווייטער — ד״ר ראָזען, זיי האָבען זיך אָפּגעזאָגט צו געבען וואָס׳ערע נישט־איז ערקלערונגען. לויט דער אויספאָרשונג איז געווען נאָך איין אַטענטאַטער, וועלכער איז נישט אַרעסטירט געוואָרען.

די ידיעה וועגען דעם אַטענטאַט האָט געמאַכט אַ שטאַרקען רושם אין בערלין.

דורכפאַל פון דער דונאַי = קאָנפערענץ

אונגאַרן און עסטרייך ערב אַ באַנקראָט

פּאַריז, 9. (ספּ. טעל.) די פּאַריזער צייטונגען שאַצען אָפּ, אַז די בעראַטונג פון די 4 מלוכות איז דורכגעפאַלען. עס איז דאָ אַ קנאַפּע אויסזיכט, אַז עס זאָל הערגיין צו אַ פערשטענדיגונג. די צייטונגען בעשולדיגען די דייטשע און איטאַליענישע דעלעגאַטען, אַז זיי האָבען דערבראַכט צום דורכפאַל.

דער דורכפאַל פון דער קאָנפערענץ וועט זיך אָפּרופען פאַטאַל, קודם כל, אויף עסטרייך. מען דערוואַרט, אַז דער עסטרייכישער שילינג זאָל אינגאַנצען געבראָכען ווערען. אין אַן עהנליכער לאַגע איז אונגאַרן.

דער „מאַטען“ שרייבט, אַז פראַנקרייך האָט אַלץ געטון, כדי צו ראַטעווען די דונאַי־מלוכות. אויב די מלוכות וועלען פינאַנציעל זיך צוזאַמענברעכען, וועט עס נישט זיין פראַנקרייכס שולד, „פּטיט פּאַריזיען“ שרייבט, אַז עסטרייך און אונגאַרן זענען פּשוט באַנקראָט. די שעה׳ן פון דער קאַטאַסטראָפע זענען געציילטע. עס קען זיין, אַז די דייטשע רעגירונג מיינט, אַז דער באַנקראָט פון עסטרייך וועט איהר לייכטער מאַכען צו דערקלערען דייטשלאַנדס באַנקראָט.

„עקאָ דע פּאַרי“ שרייבט, אַז די דונאַי־מלוכות זענען איבערגעלאָזען געוואָרען אין די הענט פון זייער אייגענעם מזל. דער פּלאַן פון אויפבוי פון מיטעל־אייראָפּע האָט זיך צוזאַמענגעבראָכען. ביי אַזעלכע בעדינגונגען איז געוואָרען אומעגליך, אַז פראַנקרייך זאָל זיי קענען פינאַנציעל אַרויסהעלפען.

לאָנדאָן, 9. (ספּ. טעל.) די ענגלישע צייטונגען דרוקען טרויעריגע סך־הכל׳ען פון דער קאָנפערענץ. זיי האַלטען די קאָנפערענץ פאַר אַ פולשטענדיג דורכגעפאַלענע.

„מאָרנינג פּאָסט“ שרייבט, אַז הינטער די קוליסען פון דער קאָנפערענץ האָבען זיך אָפּגעשפּילט פּאָליטישע אינטריגעס, וועגען וועלכע מען קען עפענטליך נישט רעדען.

די ענגלישע צייטונגען שאַצען אויך אָפּ, ווי די פראַנצויזישע, אַז עס הענגט דער באַנקראָט איבער עסטרייך און אונגאַרן.

פּאַריז, 9. (ספּ. טעל.) אין גוט־אינפאָרמירטע קרייזען קוקט מען זייער פּעסימיסטיש אויף דער פינאַנציעלער לאַגע פון דייטשלאַנד. יעדען חודש האָט איצט די רעגירונג אַ דעפיציט פון 100 מיליאָן מאַרק. אין די נאָהענטסטע חדשים קען די לאַגע ווערען גאָר גאָר קריטיש.

פּאַריז, 9. (ספּ. טעל.) דער היינטיגער בעריכט פון פראַנצויזישען באַנק גיט אָן, אַז דער גאָלד־זאַפּאַס פון דער מלוכה איז געפאַלען אויף 45 מיליאָן פראַנק און בעטרעפט איצט נישט מעהר, ווי 76 מיליאָן.

לאָנדאָן, 9. (ספּ. טעל.) אַלס ערשטער פּונקט פון די בעראַטונגען אין גענף וועט זיין דער בעריכט פון דער פינאַנץ־קאָמיסיע ביים פעלקער־בונד.

נאָך דער דיסקוסיע איבער׳ן בעריכט, זאָלען בעגייט ווערען די בעראַטונגען פון די 4 מלוכות.

ווי האַלט עס מיט לינדבערג׳ס קינד?

בערלין, 9. (ספּ. טעל.) דער מאַלער שעפּעל, וועלכער געפינט זיך אין בערלין, האָט אַריינגעטראַגען אין איינעם פון די בענק 50 טויזענד דאָלאַר, וואָס עס פאָדערען די באַנדיטען, וועלכע האָבען אַוועקגערויבט לינדבערגס קינד.

דאָס קינד זאָל באַלד צוריקגעגעבען ווערען אין איינעם פון די האָלענדישע פּאָרטען.

ערשטע העברעאישע ראַדיא-סטאַציע אין דער וועלט

געעפענט געוואָרען אין תל-אביב

תל-אביב, 9. (יט״א טעלעגראַפיש). דאָ איז פאָרגעקומען די פייערליכע ערעפענונג פון דער ראַדיאָ־סטאַציע אויף דער אויסשטעלונג. די ערעפענונגס רעדע האָט געהאַלטען דיזענהאָף. ער האָט געזאָגט, אַז דאָס איז די ערשטע העברעאישע ראַדיאָ־סטאַציע אין דער וועלט. די מכביאַדע, אויסשטעלונג און די ראַדיאָ־סטאַציע — האָט דיזענהאָף געזאָגט — בעווייזען די שעפערישע כוחות פון יודישען ישוב אין ארץ־ישראל. תל־אביב ווערט דער צענטער פון אַלוועלטליכען יודענטום. ער האָט אויסגעדריקט די האָפענונג, אַז דאָס גלות־יודענטום וועט ענדליך קומען קיין ארץ־ישראל העלפען בויען די נאַציאָנאַלע היים.

קרעגער איז פאַר׳ן זעלבסטמאָרד משוגע געוואָרען

שטאָקהאָלם, 9. (ספּ. טעל.) די צייטונגען פערעפענטליכען אַ סענסאַציאָנעלע ידיעה וועגען דעם, אַז דער שוועבעלער־קעניג קרעגער איז געוואָרען משוגע, איידער ער איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד. די צייטונגען ברענגען צו דעם פערשידענע בעווייזען, אָבער שטעלען זיי אויך פעסט, אַז אין קרעגערס משפּחה האָבען זיך געפונען משוגעים.

רעוויזיעס אין יודישע אינסטיטוציעס

עס זענען דורכגעפירט געוואָרן שטרענגע פאָליציייאישע רעוויזיעס אין אַ ריי יודישע קולטור-אינסטיטוציעס און ביי בעזונדערע פּערזאָנען. — קיינער איז נישט אַרעסטירט

וואַרשאַ, 9. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין וואַרשאָווער ליטעראַטען און זשורנאַליסטען פעראיין (טלאָמאַצקיע 13) איז היינט פאַרמיטאָג געמאַכט געוואָרען אַ פּאָליציייאישע רעוויזיע.

ס׳איז געווען האַלב 11 פריה. אין לאָקאַל פון ליטעראַטען פעראיין האָט זיך געפונען אַנ׳עולם פון אַנ׳ערך 15 שריפטשטעלער, קינסטלער, זשורנאַליסטען. דאָס רוב פון זיי האָבען געגעסען פרישטיק. פּלוצלונג זענען אַריינגעקומען צוויי פּאָליציי אַגענטען מיט אַ פּאָליציאַנט און הויז־וועכטער.

זיי האָבען געמאָלדען, אַז זיי זענען געקומען דורכפיהרען אַ רעוויזיע אין לאָקאַל פון פעראיין.

ס׳זענען פערשריבען געוואָרען די נעמען און אַדרעסען פון די אַלע וואָס זענען געווען אין פעראיין. חוץ דעם זענען קאָנטראָלירט געוואָרען זייערע פערזענליכע דאָקומענטען און לעגיטימאַציעס. מ׳האָט אויך אויסגעפרעגט די נישט וואַרשאָווער ליטעראַטען פון וואַנען זיי קומען און וואָס זיי טוען דאָ.

נאָכהער האָבען די פּאָליציי־אַגענטען דורכגעפיהרט אַ גרינטליכע רעוויזיע אין גאַנצען לאָקאַל, נישט אַדורכלאָזענדיג אַפילו די קוך, וואו זיי האָבען געזוכט און גענישטערט איבער אַלע ווינקעלעך, אַריינקוקענדיג אויך אין די ליידיגע טעפּ.

נאָכ׳ן פערענדיגען די רעוויזיע, וואָס האָט געדויערט אַנדערטהאַלבען שעה, האָט איינער פון די פּאָליציי־אַגענטען געמאָלדען טעלעפאָניש זיין שעף, אַז די רעוויזיע איז פערענדיגט און פערדעכטיגעס איז נישט געפונען געוואָרען.

קיינער פון די אַנוועזענדיגע אין פעראיין לאָקאַל איז נישט פערהאַלטען געוואָרען.

* * *

גלייכצייטיג מיט דער רעוויזיע אין לאָקאַל פון ליטעראַטען פעראיין זענען פאָרגעקומען אַ גאַנצע רייה רעוויזיעס אין די וואוינונגען פון פערזאָנען, וועלכע האָבען אַ שייכות מיט יודישער ליטעראַטור און כלל טוערס.

אין דער וואוינונג פון ציוניסטישען עסקן און „מזרחי“־פיהרער לוי לעווין עפשטיין זאַמענהאָף 7. האָט מען דורכגעפיהרט אַנ׳אויסערגעוועהנליכע שטרענגע רעוויזיע געזוכט און גענישטערט אין אַלע ווינקעלעך. איינעם פון די אַגענטען איז אויסגעקומען שטאַרק פערדעכטיג דאָס זעקעלע מיט ארץ־ישראל ערד, וועלכע ווערט געהאַלטען צום אַריינשיטען אין קבר פון פרומע יודען. די אַגענטען האָבען געזוכט אַנטי־מלוכהשע אויסגאַבען.

פרייטאָג 11 בייטאָג זענען אַגענטען פון דער פּאָליטישער פּאָליציי געקומען אין דער וואוינונג פון דער שריפטשטעלערין קאַדיאַ מאָלאָדאָווסקאַ. זיי האָבען דורכגעפיהרט אַ שטרענגע רעוויזיע, וועלכע האָט געדויערט עטליכע שעה. מען האָט קיין פערדעכטיגעס נישט געפונען און קיינעם נישט אַרעסטירט.

* * *

מ׳האָט אויך דורכגעפיהרט אַ גענויע און שטרענגע רעוויזיע אין רעדאַקציע פון „היינט“ לעגיטימירענדיג אַלע אַנוועזענדיגע רעדאַקציע־מיטאַרבייטער און דייטיגע פּערזאָנען.

* * *

צוויי אַגענטען פון דער פּאָליטישער פּאָליציי זענען אויך געקומען אין לאָקאַל פון דער יוד. קונסט־געזעלשאַפט (וויעזשבאָווע 7). זיי האָבען פאַר געשטעלט אַ שריפטליכען בעפעהל דורכצופיהרען אַ רעוויזיע, „כדי צו ענטדעקען אַנטי־מלוכהשע טעטיגקייט“, אין אַנוועזענהייט פון דינער און אייניגע קינסטלער, וואָס זענען דאָרט געווען, האָבען ביידע אַגענטען געטאַפּט די ווענט געזוכט אונטער די בילדער, דורכגענישטערט אַלע שענק, טישען און שופלעדער, די רעוויזיע האָט געדויערט העכער אַ שעה צייט און ס׳איז צונויפגעשטעלט געוואָרען אַ פּראָטאָקאָל, אַז קיין שום „פערדעכטיגעס“ איז נישט געפונען געוואָרען.

* * *

ערשט פרייטאָג פאַרנאַכט האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז פון 10 פריה ביז 4 נאָכמיטאָג האָבען אַנ׳ערך הונדערט אַגענטען פון דער פּאָליטישער פּאָליציי דורכגעפיהרט רעוויזיעס — אין פיל יודישע געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציעס, ביי יודישע שריפטשטעלער און עסקנים.

אין אַ סך ערטער האָט מען געטראָפען די לאָקאַלען פערמאַכט אָדער די אייגענטימער נישט אין דער היים.

קיינער איז נישט געוואָרען אַרעסטירט.

די רעוויזיעס האָבען געהאַט דעם כאַראַקטער פון אַ געוויסער אָרגאַניזירטער אַקציע. זיי זענען אַרומטום פאָרגעקומען אין איין און אין דער זעלבער צייט, כדי איינער זאָל זיך נישט קאָנען קאָמוניקירען מיט׳ן צווייטען.

* * *

„וויעטשור וואַרשאַווסקי“ גיט אָן, אַז רעוויזיעס זענען בסך הכל אַדורכגעפיהרט געוואָרען 50 און אַז 6 פּערזאָן, ביי וועלכע מ׳האָט געפונען בעלעסטיגענדע אַנטי־מלוכהשע מאַטעריאַלען, זענען אַרעסטירט געוואָרען.

דיזעלבע צייטונג שרייבט אויך, אַז די מאַכט וועט אַרויסטרעטען מיט אַ התראה צו די פּראָפעסיאָנעלע אָרגאַניזאַציעס פון יודישע ליטעראַטען און זשורנאַליסטען, זיי זאָלען נישט אָננעהמען אַלס מיטגלידער קיין קאָמוניסטען.

לאָמפּען

אין אַ גרויסען אויסוואַהל מאָדערנסטע סטיל - אַרטען צו רעדוצירטע פּרייזען

עמפּפעהלט די בעקאַנטע

לאַמפּען-פאַבריק

SZ. P. SZMALEWICZ

Południowa 8, telefon 164-39

פיהרט אויס בעשטעלונגען לויט אָנגעגעבענע צייכנונגען.

טויזענדער יודען ראטעווען זיך אויף דעכער און שיפלען

אין בעסאראביען זענען דערטרונקען געווארען 66 פערזאן

וויען, 9 (ספ. טעל.) אין בעסאראביען זענען די טייכען ארויסגעטראטען פון די ברעגען און פערגאסען גרויסע שטחים. וועגען דער גרויס פון דער קאטאסטראפע זאגט עדות דער פאקט, אז לעת עתה זענען שוין אנגעציילט 66 דערטרונקענע.

קישיניעוו איז אינגאנצען אפגעשניטען פון דער וועלט. און דריבער פיהלט זיך א מאנגעל אין שפייז. מחמת דעם זענען אויך פארגעקומען צוזאמענשטויסען צווישען דער בעפעלקערונג און דער פאליציי. עס זענען פערנאטירט עטליכע פאלען פון בערויבען געוועלבער.

די צוגען קורסירען בלויז אויף עטליכע ליניעס.

בוקארעשט, 9 (י.ט.א. טעלעגראפיש). די יודישע בעפעלקערונג אין בוקאווינא און אין בעסאראביען האט שטארק געליטען פון די לעצטע פערפלייצונגען.

טויזענדער יודען ליגען אויף די דעכער און אויף שיפלעך.

די צאהל קרבנות איז ביז איצט נישט געלונגען פעסטצושטעלען.

בעזונדעס האבען שטארק געליטען די יודען פון ווישניץ, וואשקאוו און סאראקא.

פייערליכע ערעפנונג פון דער מזרח=אויסשטעלונג אין תל-אביב

ערעפנונגס=רעדעס פון בירגער=מייסטער דיזענהאף און פון הויך=קאמיסאר

תל-אביב, 9. (ימ"א טעלעגראפיש). אין זיין איינלייטונגס-רעדע אויף דער ערעפנונג פון מזרח-אויסשטעלונג אין תל-אביב, האט דיזענהאף בעגריסט די הויכגעשטעלטע געסט, ווי דעם הויך-קאמיסאר, קאנסולען, פארשטעהער פון דער רעגירונג, וואס האבען געהאלפען ארגאניזירען די אויסשטעלונג.

— די איצטיגע אויסשטעלונג — האט געזאגט דיזענהאף, טראגט א ווירקליכען אינטערנאציאנאלען כאראקטער. אין דער אויסשטעלונג בעטייליגען זיך 1200 אויסשטעלערס פון 24 לענדער. אין דער פריהעריגער אויסשטעלונג, האבען זיך נאר געהאט בעטייליגט 409 אויסשטעלערס. אין דער איצטיגער אויסשטעלונג בעטייליגען זיך אפיציעל די רעגירונגען פון ארץ-ישראל, עגיפטען, שווייץ, ראטע-רוסלאנד, ציפערן, רומעניען, בולגאריען און לעטלאנד, אויך די בריטישע אינדוסטריע איז אין דער אויסשטעלונג שטארק רעפרעזענטירט.

נאך דיזענהאפ'ן, האט דער הויך-קאמיסאר געהאלטען א רעדע אין וועלכער ער האט צווישען אנדערען געזאגט:

נאכ'ן בעזיכטיגען די פאוויליאנען פון דער אויסשטעלונג, קען מען זיך שאפען א בעגריף פון דער פערשידענארטיגקייט און הויבען דעם ניוואָ פון דער אינלענדישער און אויסלענדישער אינדוסטריע, וואס איז רעפרעזענטירט אויף דער אויסשטעלונג. די איצטיגע אויסשטעלונג איז א בעווייז, וואסערע פאלגען מ'קען דערגרייכען דורך ענערגיע און אונטערנעהמונגס-גייסט. די בעפעלקערונג פון תל-אביב האט רעכט שטאלץ צו זיין מיט די דערגרייכטע רעזולטאטען. די אויסשטעלונג בעווייזט, אז ס'זענען דא גרויסע ענטוויקלונגס-מעגליכקייטען אין ארץ-ישראל הן פאר דער אינדוסטריע הן פאר דער לאנדווירטשאפט.

די רעדעס פון דיזענהאפ'ן און פון הויך-קאמיסאר, זענען איבערגעגעבען געווארען אין די אפיציעלע שפראכען פון לאנד.

בעגריסונג פון פוילישען אויסערן=מיניסטעריום צו דער מכבי'אדע

ווארשא, 9 (ספ. טעל.) מחמת דעם גרויסען נצחון, וואס די פוילישע מאנשאפט האט אפגעהאלטען אויף דער „מכבי'אדע" אין תל-אביב האט דאס אויסערן-מיניסטעריום ארויסגעשיקט פאלגענדע דעפעשע:

„צום גענעראל קאנסול אין ירושלים. דער מיניסטער האט בעאויפטראגט איבערצוגעבען דער פוילישער מאנשאפט א הארציגע בעגריסונג אין שייכות מיט'ן אפגעהאלטענעם גלענצענדען נצחון אויף דער „מכבי'אדע".

ראדיא=פראגראם

זונטאג, ד. 10 אפריל 1932

10,10 גאטעסדינסט, 11,58 צייטסיגנאל, 12,15 סימפאנישער פריהמארגען, 3,00 סאליסטען-קאנצערט, 3,55 פראגראם פאר קינדער, 4,20 גראמאפאן, 4,40 פארלעזונג, 4,55 גראמאפאן, 5,15 פארלעזונג, 5,30 נוציליכע ידיעות, 5,45 קאנצערט, 7,00 פערשידענעס, 7,20 ספארט, 7,30 רעפערטואר, 7,45 „די קראפט פון קינד", 8,15 לאורעאטען פון שאפען-קאנקורס, 10,10 קאנצערט, 10,50 קאמוניקאטען, 11,00 טאנץ-מוזיק.

דאס גרעסטע געווינס

דערגרייכט איהר נאר דעמאלט, ווען איהר קויפט

מענער=היטען

8 ביי מ. קאפעלושניק, 11=טער ליסטאפאד (קאנסטאנטינער)

ציהונג פון מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 23-טער ציהונגסטאג

Premje po 3000 na nr.y 6286 90108 91784 120327 151872

15000 zł na nr 121900

po 5000 zł na numery: 79516 103516

po 3000 zł na nr.y 96035 126071 135651 151985

po 2000 zł na nry 8784 12512 28341 32431 42703 48801 46884 66068 76605 77733 80680 85356 100020 108145 109550 112954 118321 121625 123081 134112 141226 153734

po 1000 zł na nry 1131 5067 12987 15902 25930 36847 38108 38515 38661 51570 56798 62132 65409 86679 86805 89812 104908 106542 109252 120192 123359 127400 131745 132246 135438 135810 135986 145773 145845 148764 148797 149933 156055 158324 158860 159774

po 500 zł na nry 386 1720 2635 5449 5749 6776 7291 7559 9668 9776 10920 14285 14767 19216 19912 20491 21258 22200 23129 23754 23601 25164 25899 25974 28372 28597 28863 29332 29919 30512 35386 38502 41587 42092 45017 45270 45403 48032 51881 52943 53732 55484 55612 55651 582 17 61008 62272 63390 63618 63751 63865 64393 64952 66758 73685 73763 73897 75635 75546 76210 77339 78770 79040 80074 850448 85412 85418 88335 88718 90425 94827 96073 96823 99052 99201 99763 100463 104722 106378 [illegible] 109082 110088 110398 110562 110711 111454 112496 114760 115515 115668 119014 119377 119629 119965 200917 124405 125422 125458 126024 127721 127953 135341 135864 140103 140372 141556 141847 142758 145375 147022 147317 147572 149016 150494 151250 151813 151901 153953 154164 155233 156555 159496

Po 250 złotych wygrałp numery następujące:

54 72 106 254 59 387 466 524 40 718 941 53 1079 178 259 326 38 68 521 66 632 33 63 771 89 842 47 2010 2861 153 67 312 38 59 99 426 34 94 500 56 653 790 95 803 42 3223 44 483 518 44 59 621 58 707 72 76 4061 177 216 538 91 5052 177 219 25 96 344 70 89 417 532 71 681 703 40 74 79 806 15 98 6022 38 41 48 79 90 232 3635 92 314 79 421 507 20 692 738 46 98 883 949 7023 28 59 172 80 203 73 321 22 422 604 87 766 909 36 45 61 8121 33 60 89 224 616 76 78 716 866 52 75 942 50 9201 533 35 74 95 718 10 33 10016 34 107 94 236 51318 448 519 89 694 742 872 81 84 159 71 89 11129 30 132 265 71 84 717 741 807 22 85 906 12031 33 31196 98 257 520 32 59 94 654 862 977 79 13021 109 24 4054 259 389 488 551 694 717 928 14069 88 105 30 60 218 73 325 57 453 77 80 510 41 739 83 89 869 906 86 15021 43 251 54 331 79 407 14 23 533 627 61 75 759 826 952 78 16002 160 80 291 307 417 62 508 69 604 57 760 836 88 957 17094 113 78 244 53 65 70 97 343 49 410 528 71 91 711 16 76 77 904 18207 32 78 316 51 495 505 600 700 6 33 67 831 42 964 19001 140 235 99 459 67 622 604 10 791 805 17 31 61 89 95 930 20069 87 129 50 67 489 548 87 94 623 709 857 86 21075 107 68 201 70 71 422 80 500 90 666 8590 730 22147 63 83 207 55 97 380 443 44 566 99 608 26 916 80 23047 198 244 88 446 94 503 711 24 90 24161 260 96 345 57 72 440 72 503 27 61 602 737 42 64 883 98 925 69 25034 59 138 86 330 92 413 41 509 659 755 26015 34 55 102 19 48 244 71 76 315 64 460 83 540 712 16 24 821 903 69 27004 9016568 254 345 405 85 598 750 856 57 79 28015 48 127 324 432 503 85 801 939 29291 301 420 623 713 99 804 28 99 948

30015 170 206 11 24 29 98 378 516 24 54 72 622 25 88 918 99 31063 130 264 7490 335 39 40 46 432 74 528 41 765 80 25 58 64 959 65 32455 573 77 608 702 839 52 78 912 33165 204 13 328 476 570 96 673 88 800 901 89 34047 59 90 230 31 33 43 49 542 683 780 813 927 87 35048 76 151 78 296 395 416 542 644 714 30 59 912 34 36034 81 144 281 371 40 581 90 605 43 70 94 717 20 56 899 933 79 37065 80 122 271 322 51 481 515 38 57 618 723 876 988 38034 56 130 248 704 88 328 47 440 509 51713 45 814 32 67 39144 82 345 406 9 512 46 79 616 35 51 85 715 837 40001 42 184 266 399 535 45 689 713 48 96 824 44 936 76 41025 242 57 478 658 83 87 91 742 884 922 27 42189 238 82 316 61 75 571 660 97 837 73 941 43029 36 78 108 237 60 61 426 94 594 678 773 80 827 46 906 44011 51 64 345 91 470 92 579 84 92 640 893 989 45059 128 272 80 379 577 675 710 52 74 96 959 63 64 46015 28 286 327 92 96 459 651 746 840 66 940 47108 25 205 52 59 96 300 18 420 99 558 634 702 47 934 45 48055 141 297 389 406 39 518 27 630 58 719 39 82 829 31 46 49012 273 79 82 410 32 53 71 74 614 33 78 95 718 91 917 36 50006 37 52 111 15 36 56 290 385 419 728 824 929 51029 85 131 41 78 302 500 5 19 21 55 84 703 969 52010 20 33 111 29 249 328 77 496 617 21 72 777 861 92 944 53039 75 138 308 478 550 623 26 706 13 34 850 85 923 95 54057 175 238 41 45 373 90 523 41 69 656 711 96 837 69 98 937 39 78 90 96 55097 116 57 91 330 61 400 529 47 84 647 49 859 56272 308 45 57 168 605 9 40 717 73 99 314 40 67 916 63 57153 87 454 668 796 58095 107 79 237 92 405 51 96 628 813 19 95 56 85 59013 174 248 312 17 409 52 561 82 657 717 63 901 3

60043 143 75 80 306 417 658 68 78 800 40 46 91 954 61022 111 218 36 80 849 85 99 62098 148 98 200 73 79 310 71 169 537 47 54 872 74 92 753 900 61 63163 93 257 63 94 347 421 62 75 744 50 838 924 51 52 64081 163 211 541 42 693 788 828 65081 168 88 235 349 440 502 17 24 98 612 53 701 85 971 95 66047 88 94 203 20 358 47 52 452 97 448 92 98 923 68 67041 50 83 89 101 69 212 [illegible] 295 21 450 88 713 14 958 68041 46 112 28 49 213 302 98 456 59 83 56[illegible] 648 701 62 808 22 42 957 69014 76 123 57 83 425 521 56 68 720 49 861 71 908 81 70105 13 37 231 66 398 450 516 693 719 53 857 99 71208 49 397 444 64 548 681 708 804 68 704 937 72024 133 232 88 366 88 489 571 895 975 73013 29 140 210 31 301 20 52 470 501 76 80 641 82 968 74064 1285 262 310 444 55 81 583 780 901 92 75092 115 24 77 217 47 97 315 68 468 70 506 673 766 81 239 89 94 76076 264 314 39 50 80 413 70 509 44 53 745 816 36 64 77037 42 52 56 92 96 92 97 127 201 48 323 406 70 510 58 73 90 63 13 67 732 35 905 18 84 78090 175 90 245 312 39 42 545 695 899 942 79035 45 78 97 260 96 301 403 8 531 98 607 707 9 864 738 80020 230 57 406 90 502 7 65 766 95 893 955 82019 23 32 451 505 51 764 872 937 83089 205 22 40 382 604 31 785 812 91 907 84043 89 152 262 318 24 448 62 526 48 58 78 87 750 74 98 831 83 85018 166 75 242 45 61 308 638 722 93 802 5 89 900 84 861 70 315 33 27 72 522 72 601 208 755 59 96 817 54 996 87273 399 406 562 96 798 881 88044 139 77 336 403 73 695 703 857 88 937 38 53 97 89016 29 31 68 72 144 57 83 98 208 51 333 530 640 62 714 31 50 855 966 98

90082 95 198 257 386 414 58 71 521 612 56 702 59 804 54 948 91134 250 67 86 304 81 468 519 56 62 84 627 34 99 718 21 85 917 92106 227 388 445 541 94 656 67 89 885 961 93024 80 91 336 490 614 768 809 36 37 80 997 94090 123 97 283 89 307 30 43 84 516 96 671 97 906 95023 60 268 78 99 342 99 443 81 97 583 91 614 38 769 780 967 96040 111 44 73 82 289 375 87 495 560 69 655 69 74 80 845 991 97197 245 78 368 80 699 724 857 901 25 81 82 98065 67 73 74 114 23 60 78 397 579 80 601 41 62 84 97 870 964 68 99060 370 80 635 97 793 909 100032 36 124 40 79 304 18 83 438 96 501 81 787 860 97 972 101087 123 227 68 464 68 659 765 67 813 27 975 89 102000 98 212 84 403 586 94 624 75 738 879 84 85 989 103021 122 56 478 93 504 55 61 71 670 800 45 58 81 90 71 446 104067 105 26 88 219 56 80 324 97 402 85 637 886 105002 105 12 83 212 77 328 36 67 490 96 617 96 843 94 901 85 106099 224 28 66 67 300 76 80 530 81 87 668 880 925 50 95 107005 99 121 87 261 92 98 326 435 52 80 531 63265 108123 264 301 431 39 534 82 737 76 91 933 34 109146 82 217 45 302 419 577 611 78 817 72 942 48 110023 119 208 588 96 639 52 76 768 900 16 70 111017 72 121 219 93 4235 53 55 593 702 45 57 79 88 979 112044 46 73 106 20 41 93 225 26 364 460 531 773 870 931 38 46 58 68 70 113072 84 97 106 27 74 81 276 371 455 95 633 61 737 52 73 84 965 114003 46 96 138 43 46 52 400 33 558 608 72 808 2 780 99 941 68 115016 176 84 212 16 45 58 329 92 412 518 38 43 600 789 864 116006 144 83 32 733 96 600 65 829 117108 30 227 370 474 97 540 47 66 606 09 25 33 65 729 840 45 907 118184 249 79 80 315 93 455 600 56 744 824 50 903 15 119072 113 39 67 274 352 415 512 61 75 78 629 784 815 89

120103 271 75 82 89 307 38 86 470 74 502663 72 705 946 81 95 98 121006 41 67 131 64 80 200 05 72 302 57 63 455 512 39 667 69 750 824 32 122001 70 77 158 86 251 325 63 464 90 769 811 915 30 63 123022 91 100 17 21 240 383 577 98 849 91 920 63 73 99 124048 100 338 471 618 767 73 96 864 125098 138 303 47 431 727 837 41 126207 54 313 22 459 534 35 55 642 779 877 127022 149 53 219 301 70 81 420 871 967 128198 272 494 97 505 11 42 58 626 38 87 706 83 867 91 129129 62 82 93 264 415 98 502 08 785 814 130062 120 35 40 233 46 392 524 45 691 724 880 85 919 94 131077 92 221 93 303 417 634 35 78 79 85 715 933 132233 554 763 837 49 53 943 91 133020 47 91 123 29 39 61 88 37 55 40 566 82 607 46 749 82 822 4 51 62 78 99 931 134003 103 37 248 88 92 487 783 921 135092 123 241 44 380 93 566 655 725 92 830 37 87 984 136018 31 150 52 235 60 330 73 581 96 635 48 727 137088 405 845 60 72 138037 160 268 537 65 69 72 735 888 986 139013 141 461 513 93 724 28 34 806 59 88 140071 111 19 337 40 71 404 08 71 94 562 605 759 69 905 92 141023 53 77 137 58 243 68 341 78 546 83 96 793 958 142005 11 48 90 103 20 30 68 84 249 76 90 412 32 519 86 696 97 800 11 46 143036 45 156 208 36 368 459 543 66 93 787 804 29 94 969 144010 294 331 60 566 856 58 928 39 145006 56 99 157 80 326 89 411 70 509 49 73 650 64 66 80 703 28 53 72 94 839 95 146057 211 45 458 69 618 44 648 58 767 856 64 901 1437003 12 48 114 250 318 98 403 65 94 589 96 660 79 702 811 957 89 1480025 104 387 486 93 572 613 16 720 827 75 97 149061 78 111 26 57 203 37 77 485 506 50 67 600 732 845 69 908 20 84

150109 253 449 512 20 72 602 39 725 50 86 93 829 151002 44 82 144 247 379 455 80 98 584 712 800 941 1520043 92 103 30 32 53 61 343 524 54 62 92 692 720 96 800 60 152075 115 65 207 [illegible] 493 625 37 77 730 44 800 907 154034 199 248 295 244 38 517 22 624 730 31 45 74 75 954 95 155070 89 123 34 87 331 50 77 473 90 92 652 618 30 77 84 952 156218 491 93 636 41 723 985 157194 262 87 305 401 613 17 53 58 715 28 43 44 807 973 158004 17 134 55 85 98 222 46 60 301 26 538 43 69 92 609 35 53 95 751 902 12 159113 27 207 48 62 369 71 530 42 50 94 657 77 768 75 800 992

יונגער יודישער געלעהרטער

וואָס האָט אָנגעשריבען א ווילדע אטאקע אויף פרויען און יודען און איז בעגאנגען זעלבסטמאָרד

זיין ווערק איז צוערשט פערשוויגען געוואָרען פון דער געלעהרטער וועלט. — עטליכע חדשים נאָך דעם איז ער בעגאַנגען זעלבסטמאָרד. — היינט איז זיין בוך איבערזעצט אין אַלע שפּראַכן.— מיין בעגעגעניש מיט אָטאָ ווייניגער, דעם מחבר פון „געשלעכט און כאַראַקטער“

פון ראובן ברײנין

א.

עטליכע וואָכען נאָך דעם, ווי ס'איז הערשינען זיין ווערק „געשלעכט אונד כאַראַקטער“, און לערך צוויי חדשים פאַר זיין טויט, דאָס הייסט, פאַר זיין זעלבסטמאָרד (אין אָקטאָבער 1903), האָב איך געמאַכט מיין ערשטע בעקאַנטשאַפט מיט אָטאָ ווייניגער, ביי זיין פריינד, דר. מאָריץ ראַפּאָפּאָרט אין הוין, אין ווין.

עס איז שוין באַלד דרייסיג יאָהר, און דער איינדרוק, וואָס זיין געניאַלע פערזענליכקייט האָט אויף מיר דאַן געמאַכט איז אומפערגעסליך.

דער אויסזעהן פון אָטאָ ווייניגער איז געווען נישט זעהר סימפּאַטיש, איבער מיטעלוואוקס, מאָגער און שטייף, אָהן יעדע בויגזאַמקייט און אָהן גראַציע. אומבעהאָלפען און כמעט אומגעלומפּערט אין זיינע בעוועגונגען. אימפּולסיוו און פאַסט איבער־ראַשענד אין זיינע האַנדלונגען. די הענט צאַרט, כמעט שוואַכליך, ווי פרויען־הענט, איינפאַכע און נישט־מאָדישע קליידונג, זיין גאַנג אָפט אומזיכער, צוגהאַפט מיט אַן אַרונטערגעלאָזענעם קאָפּ, און אָפט — טורעמדיג און איילענדיג. עס האָט געפעהלט אויסגעגליכענקייט.

ווייניגער איז געווען אַ מענש פון אויסערגעוועהנליכער גייסטיגער קראַפט און שוואונג. דער איבּ סטאַיטיווער איינפאַל האָט געשפּילט אַ גרויסע ראָלע, אין זיין געדאַנקען־וועלט. ער איז אָבער נישט געבליבען ביים איינפאַל. נאָך דער אינטואיטיווען אויפ־בליק האָט שטענדיג געפאָלגט אַן'אינטענסיווע געדאַנקען — אַרבייט. ריקזיכטסלאָז איז געווען זיין זעלבסטקריטיק, מיט וועלכער ער פלעגט פערגלייכען די לעצטע רעזולטאַטען פון זיין געדאַנקליכען אַנאַליז מיט דעם אורשפּרינגליכען איינפאַל. האָט ער זיך בעשעפטיגט מיט אַ וויסענשאַפטליכען, אָדער אַ פילאָזאָפישען פּראָבלעם, האָט ער זיך קיין רוה און קיין ראַסט נישט פערגינען, ביז זיין געדאַנקליכער בנין איז נישט געווען בעפעסטיגט, בעגרינדעט און געזיכערט, אָהן דער קלענסטער פגימה, ער האָט גלענצענד און איבערצייגענד גערעדט.

נישט נאָר האָט ער געפאָרשט און אונטערזוכט זיינע פּראָבלעמען מיט דער גאַנצער קראַפט פון זיין נשמה און פון זיין גייסט, ער האָט אויך געלעבט מיט דער גאַנצער קראַפט און שפּאַנונג פון זיין נשמה, האָט ער בעגעגענט אַ מענשען, וואָס האָט איהם פּעראינטערעסירט, אָדער אַ לאַנדשאַפט וואָס האָט זיך אויסגעצייכענט מיט אַ בעזונדערען ריין, אָדער ווען ער האָט זיך ענטציקט מיט אַ קונסטווערק, — איז ער קיינמאָל נישט געבליבען בלויז אַ בעאָבאַכטער, בלויז אַ צוהערער, זיינע איינדרוקען האָט ער קיינמאָל נישט אויפגענומען פּאַסיוו; אַקטיוו איז שטענדיג זיין אויפפאַסונג. און דאָס אַלץ איז געווען מיט אַזאַ גאַנצקייט און מיט אַזאַ אינערליכער לעבענספרייד, ווי יענע בעגעגעני־שען וואָלטען פאַר איהם אויפגעשלאָסען גאַנצע און גרויסע גייסטיגע וועלטען. מענשען און קונסטווערק זענען געווען פאַר איהם אַן'איבערלעבונג; ער פלעגט ענטדעקען אין זיי דאָס פערבאָרגענסטע און דאָס לעצטע, ער האָט דורכגעלעבט זייער געזאַמטקאָמפּלעקס.

אַפילו גאַנץ קליינע און גרינגע איבערלעבונגען האָבען בעקומען אין זיינע אויגען אַ בעזונדער בעדייטונג. טאַטזאַכען, וואָס אַנדערע מענשען האָבען זיי קוים געמערקט, — זענען געווען פאַר איהם זעהר וויכטיג, ער האָט אין זיי געפונען געוויסע סימפּטאָ־מען און סימבאָלען: אין זיינע אויגען זענען די דאָזיגע קליינע טאַטזאַכען פערצייכענט געווען אַלס גלידער פון אַ קייט, וואָס יעדע איינצעלנע פון זיי האָט געפאָלגט ,לויט „וועלט־אור־געזעצען“, פון די אַנדערע, און געפינט זיך מיט אַלע אין איין צוזאַמענהאַנג, פאַר איהם זענען זיי געווען אַ שטיק שיקזאַל, אַ שטיק פון זיין לעבען, וואָס ער האָט מערקווירדיגע־הייט איבערגעריסען אויף אַ טראַגישען אופן, צו דריי־און־צוואַנציג יאָהר.

אין זיין לעצטען לעבענס־יאָהר איז נישט געווען אין וויען קיין ערייגניס פון וועלכער עס איז וויכטיגקייט, וואָס ווייניגער — ווי זיינע אינטימע פריינד האָבען דערצעהלט — האָט זיך נישט בעטייליגט אין איהר און נישט מיטגעלעבט; עס איז נישט געווען קיין נייער בוך, ווען ער האָט נאָר געהאַט אַ געוויסען ווערט, צו וועלכען ער האָט קיין שטעלונג נישט גענומען; קיין אויסשטעלונג, קיין בעזונדערע מוזיק־ אָדער טעאַטער־אויפפיהרונג, צו וועלכער ער איז ניט געקומען. קיין נייע פערזענליכקייט פון בעדייט, קיין פערזענליכקייט מיט אַ וועלט־נאָמען וואָס האָבען בעזוכט וויען, וואָס ווייניגער האָט זיך מיט זיי נישט בעגעגענט. יעדען פון די האָט ער געזעהען ,געהערט, בעטראַכט און פערזוכט פסיכאָלאָגיש צו בעגרייפען.

און דאָס אַלעס האָט ער געמאַכט לעבען זיין אומפאַנגרייכער וויסענשאַפטליכער אַרבייט און לער־בען זיינע טיפע פאָרשונגען אויף פערשידענע גע־ביטען.

* * *

איך האָב זיך געטראָפען מיט אָטאָ ווייניגער עטליכע מאָל און דעבאַטירט מיט איהם וועגען די הויפּט־אידעען אין יודענטום אין פערגלייך מיט'ן קריסטענטום, — אַ פּראָבלעם וואָס האָט איהם נישט אויפגעהערט צו אינטערעסירען, — וועגען וואָס עס וועט זיין די רייד שפּעטער. אָבער שוין ביי מיין ערשטער בעגעגעניש מיט איהם האָב איך געקאָנט מערקען — ריכטיגער1: פיהלען, — אַז דער בלוט־יונגער זשעני איילט זיך, פיבערהאַפט אויסצופּאַקען זיין גייסטיגען באַגאַזש, אַז ער שטעהט שוין איבער אָדער אויסער דער צייט, אַז ער איז שוין אַ גע־צייכענטער.

זיין אויפפאַסונג וועגען געניאַליטעט איז געווען אַ גאַנץ אַנדערע, ווי די פון לאָמבראָזאָ, דער לעצ־טער האָט בעהויפּטעט, אַז געניאַליטעט איז פער־וואַנדט מיט פערברעכען און מיט משוגעת, מיט וואַהנזין.

ווייניגער אָבער, איז געווען טיף איבערצייגט אַז געניאַליטעט הייסט שטרענגע זיטליכקייט און די איבערוויגדונג פון דעם וואַהנזין, פון כאָאָס, גאוּנות בעטייט די העכסטע פאָטענץ, מעגליכקייט, פון לע בענסקראַפט פון פערשידענאַרטיגקייט.

לויט ווייניגער'ן האָט דער מאָראַלישער מענש פערשטענדניש פאַר אַלץ, וואָס איז לעבען אין דער וועלט, ווייל ער זעלבסט שטעהט גאַנץ נאָ־הענט צום לעבענסקוואַל, דער געפיהל פון דער פרייער און הערליכער אייגענער עקזיסטענץ לאָזט איהם, צו מיטצופיהלען און הויך צו האַלטען דאָס לעבען פון אַנדערע.

דעם פערברעכער פעהלט דער זין פון פרייהייט, פון זעלבסטצוטרוי, פון'ם לעבען; ער פיהלט דאָס נישט ביי זיך זעלבסט און אַכטעט דאָס נישט פון די אַנדערע מענשען.

אָטאָ ווייניגער איז שטענדיג געווען פערבלי־דען מיט'ן קאַמפּס־בעוואוסטזיין, זיין אויסערליכער אופן היציג צו בעקעמפען זיין געגנער, איז גע־ווען נאָר אַ רעפלעקס, אַן'אָפּשפּיגלונג פון די ברוי־זענדיגע קאַמפען אין זיך אַליין. און דערפאַר, — האָט מיר דערקלערט דר. ראַפּאָפּאָרט, זיין אינ־טימסטער פריינט, — איז קיין וואונדער נישט, דאָס ווייניגער שמייכעלט אַזוי זעלטען, ער איז געווען האַרט קעגען זיך זעלבסט און שטרענג קעגען אַנ־דערע.

ווייניגער איז שטענדיג בעהערשט געווען פון אַן'אייזערנער זעלבסטצוכט, זעלבסט־דערציהונג. אין יעדען מאָמענט, זענען געווען אַלע זיינע גייסטיגע כוחות אָנגעשפּאַנט און גרייט איינצוזעצען זיין גאַנ־צע פּערזאָן, זיין אומברחמנותדיגער, ענטשלאָסענער וועזען האָט זיך, — לויט דעם בעריכט פון דיין אויבענדערמאָנטען פריינד, — קיינמאָל נישט, ווייניג סטענס נישט אינ'ם לעצטען יאָהר פון זיין לעבען, געמילדערט דורך הומאָר, דורך אַ רוהיגערע און וויכערע בעמערקונג, אַלעס וואָס איז אידילישע, עטיש־פּאַסיוו און זעלבסטצופרידען, איז געווען פרעמד צו זיין אַקטיווען וועזען.

* * *

אין דער צייט פון מיין ערשטער בעגעגעניש מיט ווייניגער'ן האָט ער זיך געפונען אין אַ בע־זונדערס געדריקטער שטימונג.

זיין ווערק „געשלעכט אונד כאַראַקטער“, וואָס איז געווען אַרויס פון דרוק אינ'ם חודש מאַי, 1903 איז פערשוויגען געוואָרען פון דער געלעהרטער וועלט. אין אַ נערוועזען צושטאַנד איז ער אַפּגעפאָה־רען קיין איטאַליען, וואו ער האָט דערוואַרט צו דערהערען פון די קריטיקער, דעם אָפּקלאַנג פון דער רעוואָלוציע וואָס זיין בוך האָט געדאַרפט און גע־זאָלט אַריינטראָגען אין די מוחות פון דער געלעהר־טער וועלט.

אומזיסט איז געווען זיין האָפענונג. די שטיל־קייט אַרום איהם איז נישט געשטערט געוואָרען דורך קיין אָפּקלאַנג, נישט פון בעגייסטערונג און נישט פון עמפּערונג.

אין אַ בריף פון איטאַליען צו זיין פריינד א. ג. שרייבט ווייניגער:

„...איך בעט דיר, שרייב מיר, רעכט באַלד איבער „געשלעכט אונד כאַראַקטער“ און זאָג מיר ראשית לכל, פאַר אַלעם, דיין אמת'ע מיינונג איבער דעם ווערק פונ'ם גאַנצען; איך וואָלט דיר גע־ווען בעזונדערס דאַנקבאַר, ווען דו זאָלסט עס צו־שיקען וואָס פריהער...“

* * *

קורץ נאָך ווייניגער'ס זעלבסטמאָרד האָט זיין אויבענדערמאָנט ווערק אויפגעטרייסעלט די געלערנ־טע קרייזען. צוויי בעקאַנטע איראָפּעאישע דענקער אוניווערזיטעטס פּראָפעסאָרען, האָבען אַרויסגעזאָגט זייער מיינונג וועגען דעם יונגען מחבר פונ'ם „גע־שלעכט אונד כאַראַקטער“, אַז ער האָט פעראייניגט אין זיין פּערזאָן די געניאַליטעט פון שפּינאָזאַ און פון ניטשע. אַנדערע האָבען געזאָגט: „פון קאַנט און ניטשע“.

בשעת זיין לעבען, — אין די פיער־פינף חדשים צווישען דער דערשיינונג פון זיין ווערק ווען ער האָט געמאַכט מיט אַ בליערנער קויל אַן'עק צו אַלעס, — איז איהם נישט אויסגעקומען צו הערען פון יענע דענקער, וועלכע ער האָט געשעצט, אַ דערמוטיגענ־דיג וואָרט.

ווייניגער האָט געטיילט דעם טרויעריגען שיק־זאַל פון זיינע צוויי קאָנגעניאַלע פאָרגעהער, אַר־טור שאָפּענהויער און פרידריך ניטשע.

די אַלע דריי האָבען געפיהלט, געוואוסט און געווען טיף איבערצייגט אין זייער ווירקליכער גע־ניאַליטעט ,און טראָץ דעם, וואָס זיי האָבען פּעראַכ־טעט די גרויסע מאַסען, דעם אינטעליגענטען המון און די קאַטעדרע ווייזהייט, האָט עס זיי דאָך שטאַרק וועה געטון, וואָס זייער זעלטענע גאונות האָט נישט געפונען אין זייער דור, די אָנערקענונג און די בע־שטעטיגונג פון זייער אויסדערוועהלטקייט.

(ווייטער מאָרגען).

אין וואשינגטאָן זענען פאָרגעקומען בלוטיגע קאָמוניסטישע דעמאָנסטראַציעס פאַר דער יאַפּאַנישער באָטשאַפט

דאָס בילד ווייזט ווי פּאָליציי קעמפט מיט די דעמאָנסטראַנטען.

ד. איזראעל.

פּערעלע

א סענסאַציאָנעל־ע ראָמאַנטישער ראָמאַן פון דער לאַדזשער ווירקליכקייט

(142

לעאָן איז בלאַס געוואָרען, האָט אַראָפּגעלאָזען די אויגען, אָבער נישט געוויזען, אַז ער פערלירט זיך. העלענאַ האָט איהם נישט בעמערקט, נאָר איז גלייך צוגעגאַנגען צו דעם טיש, וואו דער קאָמיסאַר איז געזעסען.

— פרוי דרייהאָרן, האָט דער קאָמיסאַר זיך צו איהר זעהר העפליך געווענדעט, אפשר וועט איהר איבעררייסען אייער עקשנות און אויסזאָגען, וואו אייער מאַן געפינט זיך, איהר דאַרפט פערשטעהן אַז דאָס איז דער איינציגער אויסוועג פון אייער איצטיגער לאַגע.

— איך האָב שוין עטליכע מאָל ערקלערט אַז איך וואָלט דאָס גערן געזאָגט, אָהן שום אָפּ־האַלט...

— הגם דאָס איז אייער מאַן ? האָט דער קאָמי־סאַר דיסקרעט געפרעגט.

— געווען מיין מאַן, הער קאָמיסאַר. איך האָב צו איהם איצט נישט קיין שום געפיהלען, איך האָב פאַר איהם מעהר נישט קיין שום סענטימענטען, דאָס איינציגע וואָס איך האָב אין מיין לעבען איז מיין קינד...

לעאָן האָט פערמאַכט די אויגען און פערבי־סען די ליפּען, אָבער נאָך אַלץ ווייטער געשוויגען.

אָהן שום סענטימענטען האָט דאַן דער קאָמי־סאַר כמעט ווי בעפוילען:

— פרוי דרייהאָרן, דרעהט איך, אויס און קוקט אַן דעם מענש, וועלכער שטעהט היגטער אייך.

נאָך איידער דער קאָמיסאַר האָט פערענדיגט האָט זיך העלענאַ, ווי געיאָגט דורך אַ פאָרגע־פיהל, זיך פערשטעלט מיט די הענד די אויגען און אויסגעשריגען:

— איך וויל איהם נישט זעהן! וואָס ווילט איהר פון מיר, וואָס פייניגט איהר מיך!

זי האָט זיך אָבער דאָך אויסגעדרעהט און שוין איצט גלייך געקוקט לעאָנען אין די אויגען אַריין.

— ווער איז דער דאָזיגער מענש, האָט דער קאָ־מיסאַר אָפּיציעל געפרעגט.

— דאָס איז מיין געוועזענער מאַן, האָט העלע־נאַ שטאָלץ געענטפערט.

— דאָס איז נישט אייער געוועזענער מאַן, נאָר אייער איצטיגער, האָט דער קאָמיסאַר געזאָגט, איך פיהר איצט אָן אַן'אָפּיציעלע אויספאָרשונג און איך דאַרף גענויע ידיעות.

— דאָס איז מיין מאַן, האָט העלענאַ רוהיג געזאָגט.

— דרייהאָרן, איהר זעגט זיך מודה אַז דאָס איז אייער פרוי?

לעאָן האָט ווייטער געשוויגען.

— די קאָנפראָנטאַציע איז פערענדיגט האָט דער קאָמיסאַר געזאָגט. נאָך היינט ווערט איהר פרוי דרייהאָרן אויסגעהערט ווערען דורכ'ן אויספאָרשונגס ריכטער און איך האָף, אַז איהר וועט קענען בעוויי־זען אייער אונשולד, און בעפרייט ווערען.

סיי לעאָן און סיי העלענאַ זענען אָפּגעפיהרט געוואָרען אין זייערע קאַמערען. העלענאַ האָט נישט געפיהלט שום דענערווירונג. פערקעהרט, איהר האָט זיך אויסגעדוכט, אַז ס'איז געקומען פאַר איהר אַ פערלייכטערונג, איהר געמיט און פסיכישער צו־שטאַנד איז געוואָרען לייכטער, זי האָט געפיהלט אַז עפּעס אַ שווערע משא איז אַראָפּגעפאַלען פון איהרע פּלייצעס, אַז ס'איז געקומען אַ סוף צו איהרע ליידען, זי איז שוין געווען דעצידירט מיט לעאָנען ווייטער נישט צוזאַמען צו לעבען. זי האָט געוואוסט אַז דאָס גרויסע פערמעגען פון איהר פאָטער געהט איצט לאיבוד. און איבריגענס נאָך וואָס האָט איהר געטויגט דאָס גרויסע פערמעגענס און דאָס געלד אין דער גרויסער פערצווייפלונג און אומגליק איהרס.

לעאָן ווידער איז געווען זעהר אויפגערעגט פון דער דאָזיגער אומגעריכטער בעגעגעניש, בעזונ־דערס האָט איהם וועה געטון דעמאָלט ווען העלענאַ האָט דערמאָהנט דאָס קינד וועגען וועלכעס ער האָט שטענדיג בעמיהט זיך צו פערגעסען, אָבער וועגען וועלכען ער האָט שטענדיג געטראַכט, דרייהאָרן האָט נישט געוואוסט אַז העלענאַ איז אַרעסטירט געוואָ־רען, הערביער האָט די בעגעגעניש געמאַכט אויף איהם אַזאַ שווערען איינדרוק. ער האָט אָבער בע־שלאָסען אויך ווייטער צו שווייגען, מיט קיינעם נישט צו רעדען קיין וואָרט וועגען דעם אַלעם וואָס איז פאָרגעקומען .לעאָן האָט געטראַכט, אַז ער אַליין גיט זיך נישט אָפּ קיין חשבון און פערשטעהט נישט וואָס מיט איהם איז ביז־איצט פאָרגעקומען און באָכמעהר ווילען דאָס נישט פערשטעהן קיין אַנדערע דאָס גלייכסטע איז דעריבער פאַר איהם געווען צו שווייגען.

לעאָן איז נישט געווען קיין פערברעכערישע נאַטור. קיינמאָל אַפילו נישט געטראַכט וועגען דעם, אַז איהם וועט אויסקומען אַריינצופאַלען אין אַזאַ לאַ־גע, ער האָט געמאַכט די ערשטע גאַרישקייט, וועל־כעס איז פאַקטיש געווען אַ פערברעכען, און דאָס דאָזיגע פערברעכען האָט געבערענגט איינס נאָכ'ן אַנדערען, ביז ער איז אַריינגעפאַלען אין דער ברוי־סער נעץ פון שרעקליכע אומגליקען, אַפערעס, און שאַנטאַזשען.

העלענאַ איז נאָך דעמזעלבען טאָג פריהערס געוואָרען דורכ'ן אויספאָרשונגס־ריכטער און צו־מאָרגענס איז זי שוין געווען אויף דער פריי. זי איז גלייך אַוועק צו פערעלען ווייל אַזוי האָבען זיי זיך אָפּגעשמועסט, זיי האָבען געשלאָסען צווישען זיך אַן'ענגען בונד, צו זיין שטענדיג צוזאַמען.

פערעלע האָט נישט געוואוסט, אַז קאַלינסקי האָט אָנגעהויבען אַן'אַקציע צו בעפרייען העלענאַן, דעריבער איז זי געווען איבערראַשט ווען זי האָט דערזעהען העלענאַן ביי זיך אין שטוב.

ביידע פריינדינס האָבען זיך האַרציג צוקושט, פערעלע האָט זיך געקעגט אויף דעם וואָס העלענאַ האָט פאַר איהר געטון, זי איז געווען דאַנקבאַר פער־פאַר וואָס העלענאַ האָט זי אָפּגעראַטעוועט פון טויט און אַ חוץ אַלעם האָט זי געפיהלט צו איהר נייער פריינדין אַן'אונגעוועהנליכע סימפּאַטיע און ליבשאַפט.

— ווי אַזוי האָט מען דיך בעפרייט מיין ליבע פריינדין ? איז דיין אומשולד בעוויזען געוואָרען ?

— איך ווייס גאָרנישט האָט העלענאַ געענט־פערט, אָבער איין גרויס נייעס האָב איך דיר צו דערצעהלען, שטעל דיר פאָר, פּערעלע, אַז מיין מאַן איז געפונען געוואָרען.

— וואו, ווען, ווער ? ווי אַזוי איז דאָס גע־שעהן ?

(פאָרטזעצונג קומט)

לאָדז, 10 אפריל 1932

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז, 10 אפריל 1932

היינט
די וואַהלען אין דייטשלאַנד

היינט קומט פאָר אין דייטשלאַנד דער צוויי-טער טור פון די פּרעזידענטען-וואַהלען. נאָך דעם, ווי די וואַהלען, וואָס זענען פאָרגעקומען דעם 13 מערץ, האָבען נישט געגעבען קיין אַבסאָלוטע מעהרהייט קיינעם פון די קאַנדידאַטען. ביי די היינטיגע וואַהלען טרעטען אויף דריי קאַנדידאַטען: הינדענבורג, דער קאַנדידאַט פון דער דעמאָקראַטיע און פון די מעסיגע עלעמענטען, היטלער, דער קאַנדידאַט פון דער עקסטרעמסטער רעאַקציע און פון די האַקענצאַלערנס און טהעלמאַן, דער קאַנ-דידאַט פון די קאָמוניסטען. די צוויי אַנדערע קאַנ-דידאַטען, וואָס זענען אויפגעטרעטען אין ערשטען טור, זענען מעהר נישטאָ. עס פעהלט דער קאָמי-שער קאַנדידאַט ווינטער, וועלכען די סאָוויעטישע ראַדיאָ האָט נישט אָהן גרונד אָנגערופען „זשוליק אַדוואָקאַט", און דער קאַנדידאַט פון שטאַהלהעלם דיסטערבערג.

די אויסרעכנונגען, וועלכע מען האָט גע-קאָנט מאַכען אויפ'ן סמך פון די רעזולטאַטען ביים ערשטען טור, האָבען בעוויזען אויסער יעדען צוויי-פעל, אַז די קאַנדידאַטור פון פּרעזידענט הינדענ-בורג איז אַ געזיכערטע. דער מהלך אין דער צאָהל שטימען צווישען הינדענבורגען און היטלערן איז אַזוי גרויס אַנ'ערך זיבען מיליאָן שטימען (אַז עס קאָן נישט זיין קיין רייד, אַז דער אַלטער פעלד-מאַרשאַל זאָל דעריאָגט ווערען אָדער נאָך איבער-געשטיגען ווערען דורך דעם יונגען דעמאַגאָג. די לאַגע איז געוועזען אַזוי קלאָר, אַז באַלד נאָך די וואַהלען האָבען די נאַציאָנאַליסטען פון היטלערס שניט און פון הוגענבערגס חדר, ערקלערט, אַז דער צווייטער טור פון די וואַהלען קאָן זיי מעהר נישט אינטערעסירען און אַז זייער גאַנצע ענערגיע וועלען זיי איצט קאָנצענטרירען אויף די פאָר-שטעהענדיגע וואַהלען צום פּרייסישען לאַנדטאָג. די ערקלערונג האָט געהאַט אין זיך אַ שעהן ביסעל צביעות, אָבער אין אַ געוויסער הינזיכט איז זי געוועזען ריכטיג: שוין צו האָפנונגסלאָז האָט זיך פאָרגעשטעלט דער פאָרשטעהענדיגער קאַמף. שפּע-טער האָט זיך היטלער ווידער אָנגענומען מיט קוראַזש און ער און זיין פּאַרטיי האָבען זיך מיט דער גרעסטער ענערגיע ווידער געוואָרפען אין קאַמף.

דער בעשלוס פון היטלערן אַרויסצוטרעטען אויך אין צווייטען טור פון די וואַהלען אַלס קאָנ-קורענט פון הינדענבורג'ן קאָן מען ערקלערען בלויז דערמיט, וואָס נישט ער, נישט די אַנדערע פיהרער פון די האַקענקרייצלער האָבען נישט איינ-געזעהן קיין מעגליכקייט פון אַ ריקצוג, נאָכדעם ווי די אַרמעע פון די ראַסיסטען איז מיט אַזאַ זיכערקייט און מיט אַזאַ אַזאַרט געהאַט געוואָרפען געוואָרען אין קאַמף ביים ערשטען טור. נישט היטלער, נישט זיינע נאָהענטע קאָנען נישט גלוי-בען, אַז זיי וועט געלונגען צו דעקען איצט דעם אונטערשיד פון די זיבען מיליאָן שטימען, וואָס שטעהען צווישען הינדענבורג'ן און היטלערן. היט-לערן קאָנען נישט העלפען אפילו די שטימען פון הוגענבערגס קאַנדידאַט דיסטערבערג. דער פיהרער פון די מאָנאַרכיסטען הוגענבערג האָט געליטען אַ פולשטענדיגע מפּלה מיט זיין קונציגער פּאָליטיק, וועלכע איז בעשטאַנען אין מאַכען אַ פּראָבע פון די שטימען ביים ערשטען טור און דאַן ביים צוויי-טען האַנדלען מיט די שטימען און פערקויפען זיי דעם, וואָס וועט געבען אַ בעסערען פּרייז: זיינע שטימען זענען הינדענבורגן נישט נויטיג און היטלערן קאָנען זיי נישט ראַטעווען.

דער רעזולטאַט פון ערשטען וואַהל-טור האָט געהאַט בעוויזען, אַז אין דייטשלאַנד זענען נאָך פאַראַן גענוג פעראַנטוואָרטליכע עלעמענטען, וואָס קאָנען זיך אַנטקעגענשטעלען דעם אָנגריף פון דער פּאָגראָם-כוואַליע אין דער פאָרם פון דער היטלער-בעוועגונג. מען דאַרף נעהמען אין אַכט, אַז דער וואוקס פון די ערפאָלגען פון די היטלעריסט ער-קלערט זיך אין אַ בעדייטענדער מאָס מיט דער זיכערקייט, וועלכע זיי איז געלונגען איינצופלאַנצען ביי די גרויסע מאַסען פון די בירגער, אַז דאָס איבערנעהמען די מאַכט דורך היטלער'ן איז אומ-פערמיידליך ווי דער פאַטום אַליין. אויף דעם האָט זיך געבויט דער עיקר די אַגיטאַציע זייערע: עס וועט דאָך גאָרנישט העלפען: היטלער וועט סיי ווי ווערען פּרעזידענט. דער דאָזיגער פאַטאַליזם האָט געעפענט פאַר די היטלעראָווצעס דעם וועג צו פיל וועהלער-הערצער און, וואָס נאָך וויכטיגער, צו פיל קעשענעס פון אינדוסטריעלער און סוחרים: דער גרויסער דייטשער קאַפּיטאַל האָט דעם דאָזיגען „שונא" פון קאַפּיטאַליזם געגעבען ריזיגע סומעס אויף צו פיהרען די וואַהל-קאַמפּאַניע.

די קאַמפּאַניע ביים צווייטען טור פון די וואַהלען איז די היטלעראָווצעס אויסגעקומען צו פיהרען ביי אַ פּסיכאָלאָגיש ערגערער אַטמאָספערע: ביי דער אַטמאָספערע פון ענטשטאַנענעם אומצוטרוי צו דער אַלמעכטיגקייט פון היטלער'ן. נאָך מעהר ביי דער שטימונג פון האָפנונגסלאָזיגקייט אין דער מעגליכקייט פון אַנ'ערפאָלג. היטלער'ן און זיין קאַמפּאַניע איז דעריבער איצט אויסגעקומען אָנצו-שטרענגען ווירקליך אַלע כוחות, כדי ווי עס איז צו דערהאַלטען די שטימונג ביי די מאַסען פון זיינע וועהלער. מען מוז מודה זיין, אַז היטלער'ס ... מאה האָט די קאַמפּאַניע געפיהרט מיט דער גרעסטער ענערגיע און מסירות נפש: עס געהט אין פּרעסטיזש פון דער גאַנצער בעוועגונג. עס געהט אין איינהאַלטען דעם ערוואַרבענעם איינפלוס. די היטלעראָווצעס האָבען מאָביליזירט אַלע מאָראַלישע און פינאַנציעלע כוחות צו דער וואַהל-קאַמפּאַניע. צו הילף איז זיי געקומען דער געוועזענער קרוינפּרינץ און די, וועלכע האָבען נאָך נישט פערלוירען די האָפנונג צו בעצירען זייערע איידעלע שטערענס מיט עפּעס אַ קרוינדעל: די האָהענצאָלערנס האָבען זיך געשטעלט אין דינסט פון היטלער'ן און האָבען אפילו פאַר איהם געע-פענט זייערע נאָך אַלץ פולע געלד-בייטלען.

ביי דער גאַנצער אָנשטרענגונג פון די היט-לעראָווצעס שטעהט אָבער דער רעזולטאַט פון די וואַהלען אויסער יעדען צווייפעל, דהיינו, אַז אַלס פּרעזידענט וועט היינט אויסגעוועהלט הינדענבורג. די וואַקלונגען אין דער צאָהל שטימען וועט זיין אויף אַזוי פיל וויכטיג, וואָס זי וועט בעווייזען, צי און אויף וויפיל עס איז פאַר די לעצטע פאַר וואָכען פאָרגעקומען אַנע'נדערונג אין שטימונגען פון די וועהלער-מאַסען און וואָסער בעדייטונג דאָס קאָן האָבען ביי די פאָרשטעהענדיגע פּאָליטיש וויכטיגע וואַהלען צום פּרייסישען לאַנדטאָג.

פּ. פּ. ס.

אויב קרעגער האָט געפעלשט די בילאַנסען
דאַן וואָס נאָר קאָן מען שוין ערוואַרטען?
כמעט אַלע מלוכות זענען פּאַקטיש באַנקראָט

דער ווירטשאַפטליכער רעדאַקטאָר פון „א. ק. צ." וועלכער איז אָפט גענייגט צו אָפּטי-מיזם אין דער אָפּשאַצונג פון וועלט-קריזיס און זיינע פּערספּעקטיווען, איז דאָסמאָל פול מיט פּע-סימיזם. און דאָס איז צוליב דעם קראַך פון קרע-גער-קאָנצערן און די רעוועלאַציעס וועגען קרע-גערן און זיין טעטיגקייט, מיט וועלכע עס איז איצט פול די שוועדישע און די איבריגע פּרעסע. ווי בעקאַנט, האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז די בי-לאַנסען פון קרעגער-קאָנצערן זענען אין פערלויף פון יאָהרען אויף אַ גאַנץ קרימינעלען אופן גע-פעלשט געוואָרען, כדי די וועלט זאָל נישט ווי-סען דעם אמת'ן מצב פון די געשעפטען.

נאָך קרעגער'ן שרייבט דער מחבר פון אַר-טיקעל אין „א. ק. צ.", איז די אונזיכערקייט שטאַרק געשטיגען. עס איז פּשוט נישטאָ איצט קיין אינטערנאַציאָנאַלער קאָנצערן, עס איז נישטאָ קיין פינאַנציעלע מאַכט, וועלכע זאָל נישט מאָרגען קאָנען ווערען פערוואַנדעלט אין אַ באַרג זאַמד. אויב דער קאָנצערן פון קרעגערן האָט אויסגע-טראַכטע און געפעלשטע בילאַנסען, דאַן וואָסערע סורפּריזען קאָנען מיר נאָך ערוואַרטען אין וועלט-קרעדיט.

איבריגענס זענען איצט אַלע בילאַנסען אַ פיקציע. דער גרעסטער טייל מלוכות האָבען אפילו לעגאַליזירט די פיקטיווקייט פון זייערע בילאַנסען, ערלויבענדיג אין זיי אַריינצושטעלען פּאָזיציעס, וואָס שטימען נישט מיט דער ווירקליכקייט, כדי צו ראַטעווען דעם גרעסטען טייל אונטערנעהמונ-גען פון באַנקראָט.

אויב מיר האָבען שוין אַרויסגעזאָגט דאָס וואָרט, איז ווערט זיך אָפּצושטעלען אויף זיין זין. באַנקראָט האָט איצט אַנ'אַנדער זין, ווי פרי-הער. עס איז שווער צו רעדען וועגען באַנקראָט דאָרט, וואו די גאַנצע וועלט איז באַנקראָטירט, וואו באַנקראָט נעהמט אַרום נישט נאָר די גרעסטע און די בעסטע אונטערנעהמונגען, נאָר אויך גאַנצע מלוכות אַלס אַזעלכע. מיר האָבען שוין איצט אַ לאַנגע ליסטע פון באַנקראָטירטע מלוכות. דער באַנקראָט פון די דאָזיגע מלוכות שטעלט מיט זיך פאָר אַ גאַנצע סקאַלע פון שטופען. אייניגע צאָה-לען אויף די קופּאָנעס, אָבער זיי האָבען אָפּגע-שטעלט די אַמאָרטיזאַציע פון די חובות, אַנדערע ווידער צאָהלען אפילו נישט די קופּאָנעס. אַ טייל מלוכות צאָהלען נישט קיין שום הלוואות, אַנדערע צאָהלען בלויז אייניגע פּריווילעגירטע. אייניגע האָ-בען פולשטענדיגע מאָראַטאָריום, דאָס הייסט זיי צאָהלען בכלל נישט, אַנדערע האָבען ערקלערט וואַלוטע-מאָראַטאָריום, ד. ה. זיי צאָהלען בלויז אין דער וואַלוטע פון זייער אייגענער מדינה, איבער-רעכענדיג אַלע חובות אין דער אייגענער וואַלוטע לויט דעם אָפיציעלען קורס א. א. וו.

די צאָהל פון די באַנקראָטירטע מלוכות וואַקסט מיט אַ דערשרעקענדיגער שנעלקייט; מען רעדט אויך וועגען דעם, אַז די גרעסטע און מעכ-טיגסטע מלוכות וועלען נישט פערהיט זיין פון רע-גולירען מיט זייערע קרעדיטאָרען.

אויב דייטשלאַנד וועט אויפהערען צו צאָה-לען איהרע חובות, וואָס איז זעהר וואַהרשיינליך, אויב די זאַפּאַסען פון געלד וועלען אין דייטשלאַנד ווייטער אָהן אויפהער צורינען ווערען, דאַן וועט זיך אַרויסווייזען, וויפיל מלוכות וועלען נאָכגעהן נאָך דעם דייטשען ביישפּיל. שוין איצט רעדט מען וועגען דעם, אַז די דונאַי-מלוכות אַלע אָהן אויס-נאַהם פערנעהמען זיך אויף אַ גענעראַלען אופן צו ערקלערען מאָראַטאָריום אויף די אויסלענדישע חובות, וואָס זענען סאַנקציאָנירט געוואָרען דורך די מלוכות-פּראָטעקטאָרען. נאַטירליך קאָן דאָס אַלץ בעדייטען אַ ווייטערדיגע מעכטיגע אויפטרייסלונג פון דעם וועלט-קרעדיט.

ווי איז פּוילען'ס אינטערנאַציאָנאַלע לאַגע?
אין אונצוטרוי צו דער סאַנאַציע זעהט „ראַבאָטניק" די סיבה פון די אויסערליכע אונערפאָלגען

ווי איז די לאַגע פון פּוילען אויף דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרענע? ווי איז די בעציהונג פון די אַנדערע מלוכות? „ראָבאָטניק" שטעלט די פראַגע און ענטפערט: די דאָזיגע בעציהונג איז אַ נישט גינסטיגע און איז פול מיט אונצוטרוי.

דער בעסטער בעווייז דערצו זענען די בע-ציהונגען צווישען פּוילען און פראַנקרייך. דריי פאַקטען האָבען אַלאַרמירט די פּוילישע עפענטליכ-קייט: פראַנקרייך איז נישט מסכים אויפ'ן אַנטייל פון פּוילען אין דער דונאַי-פעדעראַציע, פראַנק-רייך ערטיילט נישט פּוילען קיין הלוואה, בעת זי האָט שוין געגעבען אַ הלוואה טשעכאָסלאָוואַקיע, אין פראַנקרייך הערען זיך שטימען געגען דעם בונד מיט פּוילען.

די דאָזיגע דריי פאַקטען האָבען אַ פערשי-דענעם געוויכט און מען קאָן זיי נישט גלייך טראַקטירען. אויב עס האַנדעלט זיך וועגען פּויליש-פראַנצויזישען בונד, שטאַמט די אָפּאָזיציע פון דער לעוויצע, וועלכע האָבען דערביי ברייטע און פּרינציפּיעלע טעמים, וואָס האָבען נישט קיין שום געמיינזאַמעס מיט דער אָדער יענער בעציהונג צו פּוילען.

אָבער מיט וואָס ווערט אונזער סאַנאַציע, אונזער אָפּגעשטאַנענע און רעאַקציאָנערע סאַנאַציע ערקלערען די געלד צוריקגעהאַלטענקייט פון דער רעכטער רעגירונג צום פערבינדעטען פּוילען, בעזונדערס, ווען די זעלבע רעגירונג באָרגט געלד טשעכאָסלאָוואַקיען און ענטציקט זיך מיט איהר פּאָליטיק?

דאָס, וואָס די טשעכישע פּראָפּאַגאַנדע שטעהט העכער, שפּילט דאָ די לעצטע ראָלע. די הויפּט-סבה ליגט אין דעם, וואָס פראַנקרייך, פּונקט ווי אַנדערע לענדער, האָט נישט קיין צוטרוי צום סאַנאַציע-סיסטעם און גלויבט נישט, אַז דאָס דאָזי-גע סיסטעם זאָל קאָנען פערפעסטיגען די בעציהונ-גען אין מיטעל-אייראָפּע.

זיכער, אויך וויפיל עס האַנדעלט זיך וועגען עצם ערלעדיגען די פראַגע פון דער הלוואה האָבען אַ גרויסע בעדייטונג די פערזאָנען, וואָס האַנדלען אין נאָמען פון דער פּוילישער רעגי-רונג. אין דער הינזיכט האָט מען פערנאַכלעסיגט פיל מעהר, איידער דאָס איז מעגליך אפילו אין אונזערע בעדינגונגען. אָבער פון דער אַנדערער זייט רעפּרעזענטירען דאָך די־זעלבע פערזאָנען דעם עצם פון סיסטעם און פראַנקרייך קאָן זיך בעקעמפען מיט דעם סיסטעם פון דער סאַמע אור-קוועלע.

די רעכטע רעגירונג פון טאַרדיע איז גיכער גענייגט צו אַ דיקטאַטור אין פּוילען, אָבער סימפּאַ-טיעס זענען סימפּאַטיעס און געשעפט איז געשעפט. און אין דער הינזיכט גיט די דעמאָקראַטישע רע-גירונג פון טשעכאָסלאָוואַקיע אַ בעסערע גאַראַנ-טיע. פּוילען איז דאָ איבריגענס נישט פעראיינ-זאַמט. איהר גורל טיילט אויך יוגאָסלאַוויען, וועל-כע האָט מיט כלומרשטע הנחות פאַר דער דעמאָ-קראַטיע געוואָלט געווינען דעם פראַנצויזישען באַנקיר. מען קאָן אַלזאָ נישט רעדען וועגען אונווי-לען צו פּוילען, נאָר וועגען אונצוטרוי צום סאַנאַ-ציע-סיסטעם.

סיסטעמאַטישע אַנטי-יודישע העצע
דער פּראָצעס געגען די סאַלאָניקער פּאָגראָם-העלדען

סאַלאָניקי (יט"א) אין משך פון די געריכטס פערהאַנדלונגען אין פּראָצעס געגען די שולדיגע אין אַרויסרופען די פאַר־אַ־יאָהריגע אַנטי־יודישע אונרוהען אין סאַלאָניקי זענען אויפגעטרעטען אַלס עדות 2 יודען, קרבנות פון די אַנטיסעמיטישע אָנ־פאַלען, וועלכע האָבען דערקענט זייערע אָנפאַלער אין די פערזאָנען פון די בעשולדיגטע בוסאָלידיס און ניקאָלאַידיס.

דער יודישער מיטגליד פון גריכישען פּאַר־לאַמענט דעפּ. בעסאַנטשי איז אויפגעטרעטען אַלס עדות פאַר'ן געריכט און געשילדערט די סיבות און פערלויף פון די אַנטי־יודישע אונרוהען. אַנטיסע־מיטישע עלעמענטען האָבען אין משך פון חדשים געפיהרט אַ כסדר'דיגע גיפטיגע אַנטי־יודישע אַגי־טאַציע, פערשפּרייטענדיג צווישען דער נישט איבערקלייבערישער בעפעלקערונג פערשידענע בבא מעשיות וועגען יודען. דעם קולמינאַציאָנס־פּונקט האָט די דאָזיגע פערברעכערישע אַגיטאַציע דער־גרייכט, ווען מען האָט פערשפּרייט די פאַלשע ידיעה, אַז אַ פאָרשטעהער פון סאַלאָניקער „מכבי" זאָל זיך האָבען בעטייליגט אין אַ קאָנפערענץ פון דער מאַקעדאָנישער געזעלשאַפט אין דער הויפּט־שטאָט פון בולגאַריען, סאָפיא, וואו ער זאָל כלומרשט האָ־בען זיך סאָלידאַריזירט מיט די צילען פון דער געזעלשאַפט, וועלכע שטרעבט אָפּצורייסען סאַ־לאָניקי פון גריכענלאַנד און זאָל האָבען ערקלערט, אַז די סאַלאָניקער יודען שטעהען אויף דער זייט פון די מאַקעדאָניער.

דעפּ. בעסאַנטשי האָט בעשולדיגט די העלע־ניסטישע נאַציאָנאַל־ליגע (דער פּרעזעס און סעקר־רעטאַר פון דער ליגע געפינען זיך אויף דער בע־שולדיגונגס־באַנק), אַז זי האָט געפיהרט אַ סיסטעמאַ־טישען קאַמף געגען יודען אויף אַלע געביטען פון געזעלשאַפטליכען לעבען, נישט אָפּשטעלענדיג זיך פאַר גוואַלד־מעשים, מיט'ן ציל צו צווינגען יודען צו פערלאָזען דאָס לאַנד.

סיבות פון דער צוריקוואַנדערונג פון יוד. קאָלאָניעס
שטעלונג פון אַ רוסישען אַרבייטער

מאָסקווע (יט"א) דער פּלענום פון צענט־ראַל־ראַט פון „אָזעט", וואָס איז די טעג פאָרגע־קומען, האָט זיך פולשטענדיג סאָלידאַריזירט מיט ד' בעשלוסען פון צענטראַלען „קאָמזעט" וועגען קאָנ־צענטרירען די הויפּט־אויפמערקזאַמקייט אויף די איבערוואַנדערונג קיין בירא־בידזשאַן.

די געפּלאַנטע איבער גרופּירונג פון די אי־בערוואַנדערער אין קרים וועט פאָרקומען ערשט נאָכדעם, ווי אַ ספּעציעלע קאָמיסיע, אין וועלכער עס וועלען אַנטייל נעהמען פאָרשטעהער פון די יודישע וויסענשאַפטליכע אינסטיטוטען און פון דער קאָמוניסטישער אַקאַדעמיע, וועט גרינדליך אויספאָרשען סיי די סיבות פון דעם אויסערגע־וועהנליך אָפּפלוס פון די איבערוואַנדערער אין קרים (איבער 50 פּראָצענט), סיי די פראַגע, אויף וואָס פאַר אַנ'אופן איבער־צוגרופּירען די יודישע איבער־וואַנדערער, פון וואָסערע ערד־חלקים אָבזאָגען זיך א. א. וו.

פון אַלע רעדנער, וואָס זענען אַרויסגעטרעטען אויף דעם פּלענום פון „אָזעט" האָט נאָר איינער — דער פאָרזיצער פון לענינגראַדער אָזעט וואַס־ליעוו, אַ רוסישער אַרבייטער, זיך אַרויסגעזאָגט געגען אָבזאָגען זיך פון ערד, פאָדערענדיג, עס זאָלען אָנגענומען ווערען מיטלען צו בעזעצען אַלע פאָנדען, וואָס זענען אויסגעטיילט געוואָרען פאַר יודישער איבערוואַנדערונג אין קרים.

דאָס פּלענום האָט אויך ... טעטיגט דעם פינאַנץ־פּלאַן פון „אָזעט" פאַר'ן לויפענדען יאָהר. די הכנסה פון „אָזעט" פאַר היינטיגען יאָהר איז פאָראויסגעזעהען אין אַ סומע פון 8 מיליאָן 275 טויזענד רובל, הוצאות — 7 מיליאָן 550 טויזענד רובל.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 10 אפריל
ד ניסן תרצ"ב
זון-אויפגאנג 4.56
זון-אונטערגאנג 6.21

פון האנדעלס געריכט

עניי! „ווידזעוו"פאר'ן אפעלאציע-געריכט. — פירמעס „טעקסטיל-געז." פאר האנדעל און אינדוסטריע" און „ג. סובע" איז רודע אונטער אופאדלאשטש

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון קינא-טעאטער „קאסינא", איז בעכטען אין האנדעלס-געריכט פארגעקומען א פערזאמלונג פון די קרעדיטארען, אויף וועלכער דער סינדיק האט אפגעגעבען א בעריכט וועגען דעם פערמעגען-צושטאנד און פון דער טעטיגקייט פון דער אופאדלאשטש-מאסע, אויפווייזענדיג אויף דער פרוכטבארער טעטיגקייט פון דער אופאדלאשטש-מאסע לטובת די קרעדיטארען.

וועגען דעם ענין וועט נאך פארקומען א צווייטע פערזאמלונג פון די קרעדיטארען.

* * *

ווי שוין בעקאנט, איז דער לעצטער טערמין אויף אנצומעלדען די חובות פון דער „ווידז. מאנופאקטור" בעשטימט געווארען אויף דער צייט פון 15. ביז'ן 22-טען מערץ ד. י. אין דער ביורא פון דער פירמע.

אדוו. מאנטלאק, אין נאמען פון אויסלענדישע קרעדיטארען, האט אריינגעטראגען אן'אנקלאגע געגען דעם בעשטימטען טערמין, און געגען דעם רעגיסטריר'ן די חובות אין לאקאל פון דער פירמע און נישט אין האנדעלס-געריכט. דאס געריכט האט די אנקלאגע אפגעווארפען.

אדוו. מאנטלאק האט דעריבער אריינגעטראגען אן'אפעלאציע צום אפעלאציע-געריכט, וואו דער פראצעס וועט בקרוב בעטראכט ווערען.

* * *

אויף דער נעכטיגער זיצונג האט דאס געריכט פערעפענטליכט אן'אופאדלאשטש דער פירמע „טעקסטיל-געזעלשאפט פאר האנדעל און אינדוסטריע" (1. מאי 9).

אין אפריל פ. י. האט די פירמע זיך געווענדעט צום געריכט מיט א ביטע וועגען א „באדזור". צו יענער צייט, האבען זיך די קרעדיטארען איבערציינט, אז די אקטיוועז, וואס זענען פון דער פירמע אפגעגעבען, זענען נאר א פיקציע, פאקטיש האט זי קיין שום סחורה נישט אויף לאגער, צוליב וואס די קרעדיטארען האבען פערלאנגט צו פערעפענטליכען דער פירמע אן'אופאדלאשטש.

דאס געריכט האט דער פירמע פערעפענטליכט אן'אופאדלאשטש.

* * *

א צווייטער אופאדלאשטש איז פערעפענטליכט געווארען דער פירמע „וו. ק. גאדע סובע", פארברייא אין רודא פאביאניץ. דער טערמין פון צייטוו. פערעפענטליכען דעם אופאדלאשטש, איז בעשטימט געווארען אויפ'ן 8-טען אפריל 1932.

* * *

אויף דער נעכטיגער זיצונג איז בעשלאסען געווארען נאכצוקומען די ביטע פון אליה קארא'ס יורשים, וועלכע האבען צוריקגעצויגען די ביטע וועגען אן'אופאדלאשטש.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דעם דרוקעריי-בעזיצער קלעמענס ארכולסקי (פעטריק. 107), האט דאס געריכט ערלויבט דעם סינדיק צו פערפאכטען די דרוקעריי אויף 6 חדשים.

א „קאמארניק", „רעיענט", „געריכט-סעקרעטאר"

דער „האניג-פויגעל" וואס האט א „שוואכקייט" צו „נאביערעז" „קאמארניקעס און רעיענטן"

בעקומט פאר זייז מרהה 3 יאהר תפיסה

(2) די לאדזער פאליציי, האט שוין פון א צייט לאנג געהערט פון איינעם א האניג פויגעל, וואס שטעלט זיך פאר אמאל אלס קאמארניק, רעיענט, סעקרעטאר פון קרייז-געריכט, און אויף אזא אופן „נאביערט" ער קאמארניקעס און רעיענטען מיט וואס ס'לאזט זיך. דער האניג פויגעל איז א געוועזענער אלעקסאנדער פיגעלסקי פון גאמבין.

מיט א צייט צוריק האט ער ביים שוסטער פלאטשאק (פאביאניצער שאסע 6) פארשטעלענדיג זיך אלס סעקרעטאר פון פלאצקער געריכט אויסגענארט 275 זל. פאר אויספועלן פאר איהם א פאסטען אלס וואזשני אין געריכט. פ. איז דאן פון לאדזער קרייז-געריכט פערמשפט געווארען אויף 10 חדשים תפיסה.

נאכ'ן ארויסגעהען פון תפיסה, האט פיגעלסקי זיך איבערגעווארפען אויף אנדערע „בראנזשעס". ביי איין קאמארניק האט ער זיך פארגעשטעלט אלס „פאך-קאלעגע" פון פלאצק, געבארגט 15 זל. דעם זעלבען טאג האט ער ביי יוזעף פרוסקי (דרעוונאווסקא 60) אלס לייטער פון לאדזער קרייז-געריכט גענומען 20 זל. אלס קאנטא אויסצופועלן, פאר איהם א קאנצעסיע אויף א פאפיראסען-פערקויף.

ביי מאריא מיכאלאווסקא (שיענקיעוויטשא 7) איז ער געווען אן „אדוואקאט", האט ער גענומען א קאנטא פאר איהרען א פראצעס — 25 זל. א חוץ דעם, האט ער ביי א גאנצע רייה קאמארניקעס און רעיענטען זיך געבארגט געלד, ביי די קאמארניקעס איז ער געווען א „קאמארניק פון פלאצק" און ביי די רעיענטען — „א רעיענט פון מלאווע". זיין לעצטער „וויזיט" איז געווען ביים קאמארניק יוליאן ר. ביי וועמען ער האט געבעטען אן'הלוואה'לע 50 זל. ער איז דא אבער ארעסטירט געווארען.

נעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס צו וועלכען ס'זענען ארויסגערופען געווארען 25 עדות. דערונטער 15 קאמארניקעס. ער איז פערמשפט געווארען אויף 3 יאהר תפיסה.

ארבייטער פאר דער ארמעי איז טאקע א שעהנע זאך

נאר ארבייטען אום זונטאג טאר מען נישט

(2) דער לייטער פון דער מעכאנישער וועבעריי „סטראדאם" (אלטע וואולטשאנסקא 4[2) — אלפרעד קירשט, איז פאר בעשעפטיגען די ארבייטער שבת נאך 8 אווענד און זונטאג, בעשטראפט געווארען מיט 200 זל.

אין ארבייטס-געריכט, וואו דער פראצעס איז נעכטען פארגעקומען צום צווייטען מאל, האט קירשט ערקלערט, אז צוליב דעם, וואס די פירמע האט בעקומען גרויסע מיליטער בעשטעלונגען, צו צושטעלען צו א געוויסען טערמין, האבען די ארבייטער אליין אנגעבאטען צו ארבייטען אום זונטאג.

דאס געריכט האט אבער די דאזיגע טענה נישט אנערקענט פאר קיין מאטיוו און קירשט'ן צו געפסקנ'ט 200 זל. שטראף.

היינט פרעמיערע!

פרעכטיג קלאנג-מייסטערווערק רעזשי
Dymitr Buchowiecki
לויט דער בעריהמטער ערצעהלונג
„דעם גענעראל'ס געליבטע"
(ענטשיידענדע נאכט)
עראטישע דראמע פון לעבען פון הויי-ראט-דרייעק. דאס אייביגע פראבלעם — פארוואס א פרוי פעררעט?
אין די הויפטראלן:
SUZY VERNON, Thomy Bordelle, Piero Baczeff
אויסער'ן פראגראם:
בירד'ס עקספעדיציע צום צפון-פאל.
אנהייב שבת און זונטאג 1.30 בייטאג
אין געוו. טעג 4 נאכמיטאג.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און ה'יט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארם.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

געגען די ענדערונגען אין אוסטאוו פון סאציאלער געזעצגעבונג

פראטעסט-מיטינגען אין קאנסטאנטין און פאביאניץ

(2) אין צוזאמענהאנג מיט דער בעגרענצונג פון די ארבייטסלאזען-אונטערשטיצונגען, און וועגען די ענדערונגען אין דער סאציאלער געזעצגעבונג זענען אין לאדז און אין די פראווינץ-שטעט בעכטען אפגעהאלטען געווארען א רייה פראטעסט-מיטינגען.

איין מיטינג איז פארגעקומען אין טאמאשאוו און א צווייטער מיטינג אין פאביאניץ. היינט וועט אין קאנסטאנטין ווידער פארקומען א פראטעסט-מיטינג מיט'ן אנטייל פון דעפ. וואשקיעוויטש.

ווי אזוי איז געשאצט געווארען

דער „ריטשאלט-שטייער" פאר קליינע סוחרים און האנדווערקער?

דאס, וואס איז געווען אין 1928 איז נישט אין 1931

(2) די לעצטע טעג, האבען די פינאנץ-אמטען ארויסגעשיקט „נאקאזען" פון ריטשאלט-שטייער פון אומזאץ צו די שטייער-צאהלער, וועמענס אומזאצען ס'האבען אין די יאהרען 1928, 1929 און 1930 נישט איבערגעשטיגען די סומע פון 45 טויזענד זל.

צוליב דעם, וואס דער ריטשאלט אויף דעם פערגאנגענעם יאהר ווערט גענומען אויפ'ן גרונד פון די געשאצטע סומעס פון איינעם פון די דערמאנטע יאהרען, ווען די אומזאצען זענען געווען בעדייטענד העכערע ווי דאס לעצטע יאהר, האבען די מיטגלידער פון די סוחרים- און האנדווערקער-פעראיינען בעשלאסען אפצוגעבען רעקורסען וועגען דעם ריטשאלט, וואס ווערט גענומען אויפ'ן יסוד פון דער שאצונג פון די פריהערדיגע יאהרען.

די רעקורסען דארפען אפגעגעבען ווערען אין משך פון 30 טעג נאכ'ן דערהאלטען דעם „נאקאז".

ביי די פייערלעשער

(א) אלס נייער נאטשעלניק פון די ערשטע און צווייטע פייערלעשער-אפטיילונגען איז געוועהלט געווארען ווילהעלם פייפער און אלס פערטרעטער סטעפאן קאלושינסקי.

Dr. Z. Rakowski
ספעציאליסט פאר אוירען-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען
11-טען ליסטאפאד 9
קאנסטאנטינער טעלעפאן 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לאמשניצע זגערזשער 17 פון 10 - 11

האנדעלס-מיניסטער קומט מארגען קיין לאדז

(—) דער האנדעלס-מיניסטער זאזשיצקי קומט קיין לאדז מארגען, מאנטאג 9,22 פריה.

דער מיניסטער וועט בעזוכען א רייה פאבריקען און אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען.

פון 1 ביז האלב 3 בייטאג וועט דער מיניסטער אויפנעהמען דעלעגאציעס, אין דער וואיעוואודזטווע, פון פעראינטערעסירטע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס.

פון האלב 6 ביז 7 וועט אין דער וואיעוואודזטווע פארקומען אנ'אויפנאהמע לכבוד דעם מיניסטער.

אין אווענד וועט דער מיניסטער צוריקפאהרען קיין ווארשא.

פון דער האנדעלס-באנק

(—) ווי מען גיט איבער וועט די לאדזער האנדעלס-באנק בעגיינען איהר טעטיגקייט דעם 1. יולי ה. י.

אינזש. האלצגרעבער ארויסגעטרעטען פון פ. פ. ס.

(—) דער געוו. פרעזעס פון שטאט-ראט אינזש. האלצגרעבער האט צוגעשיקט צו די פ.פ.ס. א בריף אין וועלכען ער איז מודיע, אז ער טרעט ארויס פון דער פארטיי.

גרויסע שאדענס פון שטורם-ווינד

(א) אויפ'ן שטח פון דער לאדזער וואיעוואודזטווע האט אין די לעצטע טעג געבושעוועט א שטורם-ווינד וועלכער האט אנגעמאכט גרויסע היזקות, ארויסגעריסען בוימער, אראפגעריסען דעכער און איינגעווארפען פלעטער.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) לוינוועבער, (פרייהייט-פלאץ 2). הארטמאן, (מלינארסקא 1). דאנילעצקי, (פיעטריקאווער 127). פערלמאן, (צעגעלניאנא 52). צימער, (וואולטשאנסקא 37). וואיטשיצקי, (נאפיורקאווסקי 27).

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעציעל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אווענד.
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

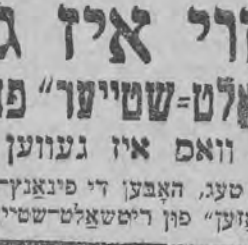

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער
אלעע 1-טער מאי 2. דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאן.
גאסטשפילן פון לאדזער קאמעראל און קליינקונסט-טעאטער
„ארט"
קינסטל. אנפ.: מ. בראדערזאן.
היינט, זונטאג, 2 פארשטעלונגען — 8 און 10 אווענד
ווידערהאלונג פון דער פרעמיערע פון 26-טן פראגראם
פייגעל אין דער לופטען
2 טיילען 12 בילדער
טעקסטען: משה בראדערזאן, י. אבערזשאנעק און עלדע.
מוזיק: דוד בייגעלמאן. דעקאראציעס: דינה מאטוס. רעזשי: ש. דזשיגאן און י. שומאכער.
קאנצערט-מייסטער: ש. בייגעלמאן. ביהנע-אינספעקטאר: מ. קאן.
1) אליהו הנביא ביים שניידער 2) טאנץ-שקיץ 3) שאך-מאט 4) אייזערנע נעדיען 5) באסמאן 6) וואגארד 7) און מקוה 8) צמטען-מאנץ 9) א רענדקעלע 10) מאנגא 11) אויפן שפאציר 12) אויפן קאלישער וואקזאל
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פון 6 אווענד.

צאל=אמט שיקט צוריק פאסט= פעקלעך קיין אויסלאנד

אינטערוויעוו פון דער לאדזער האנדעלס=קאמער

איז הויפט צאל=אמט איז ווארשא

אין צוזאמענהאנג מיט דער אנקלאגע פון לאדזער סוחרים געגען דעם צאל־אמט, וועלכער שיילט נישט מיט די אדרעסאנטען וועגען אנגעקומענע פאסט־פעקלעך פון אויסלאנד, אויב אין זיי געפינען זיך ארטיקלען וועלכע זענען נישט דערלויבט אריינצופיהרען קיין פוילען, און שיקט די פעקלעך צוריק קיין אויסלאנד, האט די לאדזער האנדעלס־קאמער זיך געווענדעט צו דער דירעקציע פון הויפט צאל־אמט אין ווארשא, אנווייזענדיג, אז דערוועגען דארף ארויסגעגעבן ווערען א געהעריגע פעראָרדנונג, וואס זאל ענדערען דעם ביז־איצטיגען צושטאנד.

דער היי=יאהריגער פוזנער יריד

איז זעהר וויכטיג פאר סוחרים און פאבריקאנטען

די פערוואלטונג פון די פוזנער יארידים ארדענט איין די פראפאגאנדע־אקציע פון 1־טען ביז'ן 8־טען מאי ד. י. די פערוואלטונג שטרעבט אז אלע מיט־לען, אז דער פראגראם פון דעם היי־יעהריגען יריד זאל זיין צוגעפאסט צו דער ווירטשאפטליכער לאגע.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם פערמאכען די גרעניצען צוליב דער צאל־העכערונג, איז פאר די סוחרים דא א ברייטע מעגליכקייט צו לאקירען גרעסערע סכומים זומער־סחורה, וועלכע וועט היי־יאהר פערטרעטען די אויסלענדישע אויסארבייטונגען און קען דעריבער האפען אויף גרעסערע טראנזאקציעס

יודען איז ארץ-ישראל

רעפעראט פון רעד. י. אונגער

היינט אווענד קומט פאר אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע א רעפעראט פון רעד. י. אונגער אויף דאס טעמא: „יודען אין ארץ ישראל" פון אנטראפאלאגישען און היסטארישען שטאנד־פונקט.

אין דער דערמאנטער פארלעזונג וועט דער רעפערענט זיך אבשטעלען אויף פערשידענע טיפען יודען אין א"י פון חרבן בית שני ביז'ן היינטיגען טאג.

קרובים פון פערשטארבענעם האפמאן דארפן זיך רעגיסטרירען

אין צוזאמענהאנג מיט דער גרויסער ירושה וואס עס איז אפצוגעהמען פון פערשטארבענעם דזשארזש האפמאן אין דרום־אפריקע דארפען זיך אלע האפמאנ'ס, וואס ווילען האבען א חלק אין דער ירושה היינט רעגיסטרירען אין צענטראל האנדווערקער־פערבאנד, פאלודניאווע 4. 4 א זייגער נאכ־מיטאג.

לעדער=גנבים

(א) פאר גנבענען לעדער האט דאס שטאטישע געריכט פערמשפט פישעל געדשט און ליזער רייטער — צו 3 חדשים ארעסט. גוסטאוו סקראבעל און וולא דיחלאוו מאזשעציוסקי — צו 1 חודש ארעסט.

CYRK STANIEWSKICH

אונאבגרופליך לעצטע פארשטעלונג און שליסונג פון

אין לאדז, טראוגוטא (רוג שענקיעוויטשא)

היינט, זונטאג - 2 פארשטעלונגען: 4 נאכמיטאג און 8.30 אווענד

20 וועלט = אטראקציעס, וואס אלע מוזען זעהען און בעוואונדערן.

אנקלאגע פון ארבייטער געגן דער פירמע „בוהלע"

פאר שטערן איינצוארדנן פערזאמלונגן אויפ'ן פאבריק=טעריטאריע

(2) צום ארבייטס־אינספעקטאר איז אנגעקומען אן אנקלאגע פון טעקסטיל־ארבייטער־פעראיין געגען דער אדמיניסטראציע פון דער פירמע „ק. ט. בוהלע" געגען איהר האנדלונג בנוגע די פאבריק־דעלעגאטען, וועלכע ארבייטען אין דער דערמאנטער פירמע. אין דער אנקלאגע ווערט אנגעוויזען, אז די אדמיניסטראציע האט נישט קיין רעכט צו שטערען די דעלעגאטען צו רופען פערזאמלונגען אויף דער פאבריק־טעריטאריע נאך די ארבייטס־שעה'ן.

דער טעקסטיל־ארבייטער־פעראיין טרעט ארויס צום ארבייטס־אינספעקטאר מיט אן אפעל, ער זאל ציהען דערפון די געהעריגע ...

שוישפילערין פראניא רובין איז לאדז

די בעקאנטע לאדזער שוישפילערין פראניא רובין האט לעצטענס געשפילט מיט גרויס ערפאלג אין לאנדאנער יודישען פאוויליאן טעאטער.

איצט האט זי פערענדיגט דעם ווינטער־סעזאן אין לאנדאן און איז צוריקגעקומען קיין לאדז, וואו זי פערבראכט ביי איהרע עלטערן.

ווי מען גיט איבער פיהרט די דירעקציע פון היגען יודישען טעאטער אונטערהאנדלונגען מיט פראניא רובין וועגען גאסטראלירען אין לאדז.

ביי נערוועז און קאפשמערצען

דארף מען תיכף בענוצען טאגאל־טאבלעטקעס, וועלכע שטילען די שמערצען מיט ערפאלג און שעדיגען נישט דאס הארץ, מאגען און אנדערע ארגאנען. פרובט און איבערצייגט אייך אליין, פערלאנגט אבער אין אייער אינטערעס נאר אריגינאלע טאגאל־טאבלעטקעס.

Nr. Rej M. S. W. 1364. Cena zł. 2. —

מענער= היטען

איז גרעסטע אויסוואהל

בעקומט מען נור ביי

ציהונג פון מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 24-טער ציהונגסטאג

Premje po 4000 zł + 250 zł na numery 7342 21664 35449 43872 134011

3000 zł na nr 12750

po 2,000 zł na nry 20824 21701 34146 45760 49492 52958 55435 58959 61862 64640 82745 85687 87391 88041 97867 103305 115696 118634 135406 141403 144258 157608

po 1,000 zł na nry 42 19826 25163 32535 41638 42677 43515 44800 48296 52776 53063 62982 66030 67731 81400 86104 89256 91917 105417 111084 114822 120211 122813 124559 126327 131820 135546 137002 142722 146527 148142 148827 150285 153661 154222 156238 156357

po 500 zł na nry 2018 2810 3299 5768 5845 6003 8891 9633 10102 11492 13939 14398 14651 15927 16401 16504 17037 19653 20063 20200 248 94 25153 29314 29964 30377 32492 32996 33333 33543 4049 34190 35507 36385 37477 37765 38493 40144 42668 42710 43330 43544 43683 45998 46462 47035 47806 48563 50247 51184 51121 53248 54017 54612 56805 57812 60164 60867 61780 62899 66322 66546 67929 70033 72116 72632 74351 74545 75513 77359 79256 79548 79756 81096 85345 87036 87737 90604 90644 93525 94118 97125 98186 98370 99702 100445 101276 102047 102720 104754 104902 106181 107233 109748 110235 111789 114329 116898 118088 118397 22377 123179 124046 124901 126442 128080 128262 129072 129657 130378 130380 130647 131832 134629 135883 136468 136549 141836 143362 144429 145070 145909 146028 149661 150343 153173 154743 154791 156640 158475 158706 158951

po 250 zł wygrały numery następujące:

116 214 325 37 429 77 676 725 48 922 1087 250 75 90 512 30 38 95 637 734 70 920 84 2143 85 270 371 415 552 617 50 51 87 88786 928 50 88 3015 20 199 393 740 58 90 906 18 41 32 233 46 95 75 374 83 410 67 548 74 96 699 94467 5024 82 114 25 30 60 67 96 227 69 355 65 498 535 617 31 810 49 82 84 937 41 6238 80 332 71 401 6 530 31 604 27 83 709 86 802 23 908 7072 80 89 124 248 366 99 423 85 518 21 60 717 34 8008 153 66 82 340 64 484 730 428 82 873 912 45 85 9032 41 67 189 297 578 613 788 835 72 950 10034 324 419 28 35 538 63 607 830 59 908 11076 122 27 39 78 226 329 65 74 487 568 646 51 881 94 950 38 12114 89 287 447 52 82 94 528 81 715 96 927 28 13018 38 90 94 153 234 302 56 621 38 48 55 764 816 93 14011 315 23 30 36 38 46 62 444 99 576 83 86 831 80 977 15126 41 207 309 74 403 74 93 560 68 626 747 61 63 833 57 945 76 16006 61 105 8

271 309 447 88 505 25 611 34 39 98 847 901 17708 13 127 49 304 19 82 462 91 642 815 963 18130 41 216 73 371 522 612 67 89 755 84 993 96 19066 95 199 203 10 312 61 476 95 532 73 688 93 764 81 863 20010 36 245 324 47 74 466 69 571 674 706 90 802 902 21114 42 49 58 91 320 473 514 26 627 50 983 96 22022 60 90 236 357 532 64 91 732 856 85 909 50 55 23111 89 226 306 81 480 602 714 99 826 68 24003 21 331 34 81 426 574 705 48 6886 891 920 25122 82 87 292 435 77 547 59 604 68 778 81 835 58 97 26013 140 385 508 46 713 52 82 835 54 81 27063 83 148 50 62 305 36 57 886 947 64 92 28025 106 50 96 205 36 53 93 363 413 465 93 672 24 54 91 813 952 29042 46 51 152 88 97 224 37 67 73 92 516 24 692 734 838 904 39 55

30080 83 257 324 91 405 44 526 50 63645 76 99 830 44 45 68 97 955 31016 128 79 303 60 82 436 592 633 747 67 807 23 32006 45 56 218 25 426 62 64 518 38 68 756 843 51 66 33062 149 83 211 311 74 440 530 49 74 704 11 817 39 55 80 985 34000 143 55 71 850 99 404 509 60 77 95 646708 71 79 35013 44 171 232 463 90 501 25 672 738 802 61 82 901 62 81 36058 87 104 303 95 420 34 540 611 38 63 80 704 44 79 832 39 72 943 52 37079 126 226 4 0325 44 90 443 45 79 689 810 27 97 967 75 38036 183 221 80 337 456 80 90 99 531 644 730829 54 78 79 915 93 39078 121 34 313 81 427 84 99 566 694 717 18 24 67 69 40069 160 268 76 91 370 91 401 90 549 603 42 866 905 10 58 41059 123 350 439 564 692 728 71 837 40 933 63 74 84 42034 47 80 367 442 500 29 616 834 92 803 930 43056 97 135 55 253 336 38 451 566 621 23 817 24 97 44016 80 367 481 500 71 623 55 65 779 88 877 45040 71 101 94 233 54 65 334 58 441 55 71 541 48 631 40 706 837 954 72 76 46031 59 68 84 112 34 221 478 624 52 53 63707 823 86 900 61 47021 79 82 220 77 314 81 412 75 501 63 608 41 66 94 771 881 929 48020 157 261 339 63 482 537 610 29 78 79 788 886 98 944 49229 3144 46 55 68 551 711 38 80 810 35 901 43 50069 113 81 247 446 86 522 34 625 80 799 874 82 907 30 51161 273 380 414 649 785 963 90 52180 98 452 648 704 6 59 828 56 948 57 53035 79 84 175 269 89 305 508 38 644 73 941 98 54197 304 45 415 647 59 721 79 852 929 55011 174 307 68 96 585 606 71 56047 204 324 75 88 426 40 46 541 616 701 837 39 61 82 949 68 57055 392 459 583 863 936 58002 21 70 89 185 264 91 382 92 409 11 538 608 776 928 59077 208 42 370 98 413 27 94 539 788

60066 200 53 56 90 300 408 537 721 39 67 87 823 61073 138 61 82 288 502 4 21 28 41 75 690 93 837 929 62035 87 106 40 228 57 98 335 411 46 535 99 610 839 901 6 38 59 63001 55 83 162 222 74 86 97 307 17 59 78 415 40 508495 700 5 33 84 893 904 79

88 99 64021 140 54 79 99 497 504 11 31 615 83 888 65025 78 109 50 57 230 306 1163 608 79 445 780 81 800 5 61 994 66024 292 355 608 53 804 951 67020 33 150 60 226 30 345 432 629 55 72 724 87 923 25 78 68055 175 237 47 88 400 27 625 723 844 74 95 99 69029 66 189 97 230 302 52 83 418 573 81 617 55 740 81 89 912 14 40 70020 340 431 90 512 92 725 92 71183 227 60 306 410 32 532 622 86 91 745 59 72 96 998 72272 85 336 94 438 84 578 86 723 72 816 921 73068 122 42 45 233 45 62 309 32 96 416 38 52 536 610 26 45 69 726 47 818 51 963 74004 205 65 316 82 520 639 56 749 803 98 959 75039 43 173 360 632 46 773 922 42 48 76079 175 364 431 46 560 692 94 703 99 777057 69 130 88 58 81 82 237 46 81 318 52 426 27 32 77 589 609 143472 743 69 80 819 915 19 78193 286 587 619 28 58 740 62 815 92 922 79042 86 220 39 77 361 63 71 515 29 67 640 753 96 846 85 90 80089 299 505 642 728 883 81084 184 210 27 60 461 544 6802 83 86 711 14 80 844 912 82233 342 69 596 717 21 26 62 869 999 83070 76 251 65 346 63 69 456 532 50 76 85 811 44 48 75 983 84 84010 59 217 92 369 401 514 82 689 827 43 926 85038 161 234 319 5 401 597 752 835 930 86155 211 313 451 96 602 92 825 97 915 41 97 68 87084 127 320 26 81 502 4 16 70 663 834 916 88046 79 210 17 725 70 71 86 929 55 90 89046 212 99 600 85 709 47 49 58 835 57 921

90023 139 52 326 97 99 436 591 729 826 32 935 52 94 91157 82 249 343 47 408 53 63 505 93 619 872 77 81 977 92094 101 49 67 299 316 514 34 58 655 72 93 708 17 59 878 957 59 93059 263 338 402 515 63 616 779 896 992 94158 228 62 303 34 42 54 538 519 37 58 777 840 929 95065 121 364 403 87 512 20 86 610 48 72 901 23 99 96010 90 207 45 70 362 411 515 92 601 739 71 915 97199 326 552 65 773 942 98058 157 317 55 79 457 536 91 649 821 95 948 99003 89 93 297 495 516 64 660 73 710 44 923100053 264 310 32 456 593 607 11 56 72 762 846 47 94 905 13 26 43 101028 45 85 110 52 83 217 339 51 434 508 899 974 102125 84 249 76 375 465 588 601 49 99 717 702 801 19 970 48 103081 252 445 55 90 542 63 67 75 862 901 25 104020 98 109 28 34 282 90 346 60 61 527 64 70 614 21 43 62 74 742 65 814 22 62 89 105006 35 57 120 88 237 53 85 300 429 58 543 694 807 96 106141 45 244 460 74 543 826 913 39 56 74 107056 86 178 254 322 55 77 78 546 677 881 900 67 74 108076 177 224 50 563 71 95 613 717 21 59 109029 69 80 141 296 304 57 73 417 25 31 605 22 724 834 943 37 97 110029 136 66 254 468 710 20 843 96 911 54 71 111039 50 66 300 429 81 683 741 892 953 112033 82 127 200 90 514 635 41 728 58 92 113089 172 90 92 218 43 409 17 38 602 0815 92 766 114131 77 449 56 663 85 606 715 37 39 91 96 841 936 87 115013 23 52 55 63 88 319 66 417 77 525 61 71 900

116074 293 643 761 893 117038 73 111 33 208 19 47 56 66 336 41 509 20 668 705 51 87 814 68 962 118139 301 10 447 86 625 59 712 58 898 119050 87 120 95 216 35 77 311 13 49 81 423 87 666 744 51 54 85 953 86

120030 46 260 72 83 320 64 85 92 441 64 500 23 82 93 748 813 71 95 900 89 121066 197 99 253 98 342 58 89 424 27 517 637 46 794 825 34 932 52 122022 63 126 43 248 310 80 488 534 684 703 49 51 824 67 934 58 123000 25 58 68 114 26 32 300 12 98 489 95 522 27 95 605 82 723 75 927 30 86 124142 210 80 369 431 52 80 93 589 90 685 714 59 872 961 125010 50 97 190 328 475 85 514 28 73 74 612 14 40 55 774 833 61 87 91 96 929 70126040 47 90 95 138 59 215 339 60 451 509 14 31 715 23 820 929 127005 27 59 45 85 202 26 28 375 406 24 28 500 61 689 793964 128056 86 129 270 323 70 71 513 718 68 878 942 129074 76 134 43 47 86 97 255 61 307 26 420 661 72 730 800 130047 81 85 128 32 344 423 52 503 21 670 79 739 51 56 87 99 811 987 131004 45 62 238 95 814 77 403 08 20 46 86 522 71 624 822 71 132016 20 77 333 410 605 41 751 61 891 923 58 133017 48 132 272 410 44 515 83 613 30 717 809 134010 46 157 277 91 349 61 447 82 527 33 51 93 641 720 813 63 71 945 135086 139 48 248 52 81 426 40 53 69 79 533 84 937 51 136002 116 223 52 67 532 84 732 42 92 958 92 97 137017 27 61 62 84 219 476 539 97 621 747 55 804 16 29 968 73 138065 105 35 254 92 436 79 711 26 49 63 920 73 139032 56 75 123 87 291 327 36 753 871 82 140058 68 82 270 313 16 400 31 589 716 950 75 141037 44 91 229 95 313 53 95 495 553 59 84 807 31 63 86 92 142022 87 121 332 52 97 527 98 609 95 808 919 143336 51 438 524 673 746 872 96 915 89 144018 30 59 103 08 42 68 87 248 51 424 512 36 38 50 705 86 863 145111 19 97 584 94 660 65 730 804 918 32 48 50 95 146144 [illegible] 19 34 49 63 304 410 24 82 571 629 89 714 803 969 86 147035 82 115 222 369 90 480 99 504 76 614 53 777 614 86 809 76 980 148000 06 20 70 292 309 43 53 75 549 55 69 607 759 820 28 55 96 936 38 62 149040 342 44 523 610 18 41 57 833 61 938

150151 69 235 305 577 653 55 91 761 905 26 39 65 85 98 151147 62 320 442 56 612 40 53 732 55 69 801 60 152122 282 394 439 64 572 640 99 745 68 [illegible] 964 79 153016 27 38 151 78 373 554 89 678 726 814 73 154071 90 239 404 09 501 763 810 43 155062 199 69 260 305 589 815 65 918 79 82 156021 [illegible] 241 329 43 45 443 60 69 531 44 78 671 [illegible] 61 829 900 157006 296 350 619 35 93 900 04 09 [illegible] 158018 184 201 19 408 09 78 [illegible] 81 601 92 [illegible] 56 159014 17 35 87 205 65 [illegible] 506 [illegible] 804 32 954

היינטיגע פארשטעלונג אין פילהארמאניע

לטובת די פסח-אקציע „תומכי אורחים"

לטובת דער פסח-אקציע פון „תומכי אורחים" קומט היינט איינגעארדנעט א פארשטעלונג אין „פילהארמאניע" געשפילט וועט ווערן די פרעמיערע „דער רבי'ניו" צום שלוס א דיווערטיזמענט, ס'איז צו ערווארטען, אז די פארשטעלונג וועט ווערן בעזוכט ווייל דאדורך וועלען געניסען הונדערטער ארימע פאמיליעס שטיצע אויף פסח.

אין „ארט"

די פרעמיערע „פייגעל אין דער לופטען"

די פולשטענדיג-נייע פרעמיערע, וואס ענטהאלט א גאנצע רייה פרעכטיגע און סענסאציאנעלע נומערן, ווי: די „מקוה", „אויפ'ן קאלישער וואקזאל", „אליהו הנביא ביים שניידער", „די ראנדקעלע", „צייטען-טאנץ", „אייזערנע נערוען" א. א. האט געשלאגען רעקארד מיט איהר זעלטענער פריילעכקייט, זארגלאזיגקייט און הומאר.

אין משך פון דער גאנצער פארשטעלונג הילכען אין זאל סאלוען פון געלעכטער און שטורעמס פון אפלאדיסמענטען.

היינט, זונטאג ווערט געשפילט 2 מאל — 7.45 און 10 אין אווענד.

ביי נערוועז-רייצבארקייט, קאפשמערצן שלאפלאזיגקייט

מאשיקמט, נירערגעשלאגענהייט, טוראנעפיהל האט מען אין נאטירליכען ביטערוואסער

Franciszka Józefa

א הויז-מיטעל אין דער האנד, וואס רעגולירט דעם פערדייאונגם-וועג. צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאדאפטעקען.

ווי אזוי קאן מען אמבעסטען בעקעמפען דעם קריזיס

די גרעסטע עקאנאמיסטען פון דער וועלט בעשטעטיגען, אז דאס דערפאלגרייכסטע געוועהר אין קאמף געגען קריזיס איז דאס פערגרעסערען די קאנסומציע. ארויסגעהענדיג פון אזא שטאנדפונקט האט די דירעקציע פון דעם איינציגען אין אונזער שטאט האנדעלס-הויז „קאנסום" ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור, ראקיטשינער 54, צופאהר מיט די טראמווייען 10 און 16, בעשלאסען, כדי צו הייבען די קאנסומציע קלענער צו מאכען די פרייזען פון אלע סחורות, הערמיט ווערט געגעבען די מעגליכקייט יעדען איינציגען, אפילו נישט פערמעגליכע, ספעציעל ארבייטער איינצוקויפען אין קאנסום פערשידענע קאלאניאל-סחורות גאלאנטעריע, קאנפעקציע, שיך, וועש צו זעהר נידריגע פרייזען.

ספעציעל רייך פערזעהען איז געווארען אויף דעם פריהלינגס-סעזאן די אפטיילונג פון וואלענע סחורות, ויידענע און אויסארבייטונגען פון דער ווידזעווער מאנופאקטור. די סחורות ווערען פארנוצט אויף קליידער, שלאפ-רעק, בלוזקעס א. אנד. דאס אלץ קאן מען בעקומען אין קאנסום צו אויסער קאנקורענץ-פרייזען.

אין אינטערעס פון יעדע פרוי ליגט דעריבער אלע איהרע איינקויפען צו מאכען נאר אין קאנסום ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור.

שייטלען מיט פאריזער שרינדע,

ווי אויך פערטיגע שייטלען
צו ביליגע פרייזען
ביי פרוי ב. פארזשוצקא, קאמיעננא 5
2-טער הויף, לינקס. 2-טער שטאק.

ערשטקלאסיגער
דאמען-שניידער-אטעליער
ד. פלאסטער, 9 אלעע 9 1-טער מאי 9
קאסטיומען און פאלטענס
נעמט אן אלערליי בעשטעלונגען פון אייגענע און אנפערטראויטע סחורות לויט די לעצטע פאריזער און ענגלישע מאדעלען. זעהר ביליגע פרייזען. גינסטיגע בעדינגונגען.

ראהמען

צו גארדינען און בילדער
אין רייכסטען אויסוואהל
אויך לייסטען צו טאפעטען
עמפפעהלט צו די נידריגסטע פרייזען
J. CWILICH
נארוטאוויטשא 11, טעל. 153-35

Protestowane weksle z żyrem **M. Parzenczewskiego**-syna właściciela domu przy ul. Pomorskiej № 73 na Zl. 150 do sprzedania. Dowiedziec się u A. Rabinowicza, Łódź, ul. Piotrkowska 10.

Zaginiony został protestowany weksel na Zl. 135.— wystawca Samuel Lurje, żyro Patron i Lotenberg, płatny 22/III r.b. weksel zostaje unieważniony, Zwrócic takowy da Izraela Rozenberga, Północna 21, 2347

טוך- און קארט-לאגער
Sz. Maroko
לאדז, נאוואמיעסקא 2,
פראנט, 1-טער שטאק, טעל. 159-43
עמפפעהלט צום פריהלינגס- און זומער-סעזאן א גרויסען אויסוואהל פון די נייעסטע און בעסטע דאמען- און הערען-שטאפען.
פאר שניידער — ספעציעלער ראבאט.

עברי — דורך — 3 חדשים

פון א-ב ביז עברי און דאווענען דורך 3 חדשים ווערט געלערנט מיט קינדער פון 4 יאהר אן דורך מלמדים-ספעציאליסטען אין דעם בעוואוסטען רעליגיעזען

גן-ילדים פרעבעל-שולע

ביים בית-ספר „תורה-ודעת"
פל. וואלנאשטשי (נייע שטאט) 6
קינדער פון 4 ביז 8 יאהר ווערען אהיימגעפיהרט דורך א ספעציעלען מענש.
איינשרייבונגען ווערען אנגענומען פון 11—1 מיטאג.

די עלעגאנטסטע
דאמען-טאשען וואליזען
אין פערשידענע סארטען
צו די ביליגסטע פרייזען בעקומט מען נור ביי די בעקאנטע פירמע
L. Herszfinger
לאדז, פילסודסקיעגא 44
געדענקט די אדרעס! רעיעלע בעהאנדלונג!

שייטלען
— מיט —
פאריזער שרינדען
ווי אויך
פערטיגע שייטלען
ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט
און אנדולאציע
צו ביליגע פרייזען
ביי קערש,
סקווערנא 15

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואהל
שפאצירוואגענס
אייזען = ניקעל-
בעטען
מאטראצען
„Patent" ספרענזינאווע
ווירזשימאטשקעס אמעריקאנער
צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער
„DOBROPOL", Łódź
Piotrkowska 73 (אין הויף)

„SANATO"
כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
גינעקאלאגיש-וועכנעריז-אבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מע רייטלער-קוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער
פרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלע.
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאאכוו
כירורגישע אפטיילונגפון ד"ר מעד. מ. קאנטאר.

וועלט איהר גיין שעהן?
און ביליג געקליידעט
בעשטעלט בעלר אייך אן'אנצוג אדער א סאק לויט די לעצטע מאדעלען
נאר פאר 50 זל.
ביי די לאדזער דיפלאמירטע שניידער-מייסטער
ישעי' רישפאן-יצחק באלדערמאן
8 וועסאלא 8 (אלט שטאט) 2355

מצה-רייבעכץ
כשר לפסח
וואלצלאוקער און היגע, שמהן, טרוקען און ביליג מיט א הכשר צו קאנקורענץ-פרייזען
צו בעקומען 2371
ביי ה. ל. פרידריך
פילסודסקיעגא 6 (פר. ווסכאדניע) נעבן טויער

Dyrekcja Kolej Elektrycznej Łódzkiej
Sp. Akc.,

zawiadamia niniejszem pp. Akcjonarjuszów, że z dniem 15 kwietnia 1932 wydawane będą pp. Akcjonarjuszom bilety bezpłatne na przejazd tramwajami na nowy okres od 1 maja 1932 r. do 30 kwietnia 1933 r.

Wydawnictwo biletów odbywać się będzie w biurze Zarządu przy ul. Tramwajowej Nr. 6 w godzinach od 8 do $12^{1}/_{2}$ i od 15 do 17 (w soboty od 8 do $12^{1}/_{2}$) za okazaniem oryginalnych akcyj lub kwitów depozytowych, przyczem na każde 50 akcyj wydany będzie 1 bilet.

Bilety, wydane na okres bieżący a znajdujące się w posiadaniu pp. Akcjonarjuszów, po dniu 30 kwietnia r. b. będą nieważne. 2352

א פאר הונדערט זלאטעס
קאן איך געבען פאר א
בירא צו פאבריקס-פאסטן
אפערטען אונטער „זאפארט". 2313

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה.
און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער.
קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערוועז-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער היילקאבינעט לאסמעטיק.
— — טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. —
וויזיט 3 זל.

Dr. med. W. Eychner
אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4
(נעבן קינא „טשארי") טעל. 134-72
נעהמט אן פון $2\frac{1}{2}$ — 4 און פון 7 — 8 אווענד

בעקאנטמאכונג.
כ'מאך בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז פונ'ם 1 אפריל איז מיין הערן-שניידער-אטעליער נעווארען איבערגעטראגען אין 2375
דעמזעלבען הויז
אויפ'ן 1-טען שטאק לינקע אפיצ.
ס'ווערען אנגענומען זעמטליכע בעשטעלונגען פון אייגענע און אנפערטרויטע שטאפען. נייהייטען צום פריהלינגס און זומער-סעזאן זענען שוין אנגעקומען. איך עמפפעהל מיך דער ג' קונדשאפט.
JAN JUST, Łódź
Al. Kościuszki 41, tel. 171-11.

לאנגיעהריגער
מיליטער-בעאמטער
ערטיילט געוויסענהאפטע עצות, שרייבט און ערלעדיגט אלער ארט מי-ליטער-ענינים. דער בעסטער קענער פון שרייבען ביטעס וועגען איינציגע שפייזער (אפיעקאנסטוועס). 2345
ב. מאן, פעטריקאווער — 10 —

רעטשניצע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
11 בזשעזשינער 11
טעלעפאן 137-63
ס'נעהמען אן דאקטוירים פון אלע ספעציאליטעטען
וואלינסקי, זאלצוואסער, לוביטש
סלאבאדסקי, קערשנער, שיפמאן,
שמירגעלד, שמערלאווסקי
ווי אויך ווי זיטען אין שטאט.
עלעקטריזאציע, אנאליזען, דענטיסטישער קאבינעט
צאהן-ארצט לאזשינסקא-סטאראפאלסקא
א בעראטונג ביים אויגען-דאקטאר נאר 3 זל.

DR. MED. J. LUBICZ
כירורג-ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 183-17
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
אייגענע פראצאווניע פון זעמטליכע ארטאפעדישע פאדאטען ווי: וקלאדקעס ויוויף פלאטפוסען, קינסטליכע הענד און פוס, גארסעטען א. אז. וו.
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.03 נאכמיטאג.

א מאדערנע דרוקעריי
קאמפלעט איינגעריכטעט, אין צענטרום פון שטאט, איז באלד צו פערפאכטען. אפערטען אונטער „Drukarnia" אין אדמינ. פון „פאלקסבלאט".
2254

רעטשניצע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
17 זגיערזשער 17,
טעלעפאן 116-33
ס'נעהמען אן דאקטוירים פון אלע ספעציאליסטען
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק, ד"ר יוסמאן, ד"ר מ. קאנטאר, ד"ר ציגע, ד"ר ראקאווסקי, ד"ר ראזענצווייג, ד"ר רוזשאנער, ד"ר וויינבערג, ד"ר סטופעל,
צאהן-ארצט גראדזיענטשיק-קראשיאווא
ווי אויך וויזיטען אין שטאט.
רענטגען-בעשטראלונגען, קווארץ, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע און ערצטליכע אנאליזען.

Dr. med. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג
נעהמט אן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אבענד
זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

Dr. med. Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-
און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעהמט אן פון 8—11, זונטאג פון 10—1.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע - פרייזען.

מצות
פון דער בעקעריי ביי דער בעוואוסטער צוקערניע
ש. מיצענמאכער
פיעטריקאווער 166, טעל. 191-13
וואלטשאנסקא 169, טעל. 201-53
אונטער דער השגחה פון לאדזער ראבינאט
מאכט בעקאנט דער ג' קונדשאפט, דאס זי עמפפעהלט די בעסטע מעהלען און די שענסטע דינע מצות
צו קאנקורענץ-פרייזען!

צום פריהלינג! די פליכט פון יעדער עלעגאנטער דאמע איז צו בעקענען זיך מיט די לעצטע נייהייטען צום פריהלינג!

סחורות פון דער מארקע
OK
פון ביז איצט נישט בעקאַנטע
העכסטע קוואליטעט

וואל־שטאפען:
Afghataine-frisette
מאָדערנע וואָלשטאָף אויף קליידער
Panama
Crêpe Mongole
Jersey
Mousline de Laine
Tricot
Shetland
מאָדערנע סחורה
אויף פאַלטאָנס און קאָסטיומען

זיידוואַרעז:
Crêpe Lyon
Crêpe Extra
Crêpe Mongole
Crêpe Georgette
Crêpe Meteor
Crêpe Marocain
Petit Reine
Toile de soie
געמוסטערטע פולארען
געמוסטערטע טעאַמינען

ווידזעווער:
אויף קליידלעך. בלוזקעס
שלאָפראָקען און שירצען
Walencja
Lanetto
Bałtyk
Prosna
קאָלירטע פאַפעלין
געמוסטערטע פאַפעלין
שירצען־צייג

אויסשליסליכער פערקויף
פון ווידזעווער סחורות
בראַק,
סעקונדא
און
רעשטלעך

KONSUM PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A. ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

מאָדערנע קאָלירען:
bleu royal, empire, bleu nuit, mode
אַלע אַנדערע אַבטיילונגען זענען רייך פערזעהען.
2186

KONSUM PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A. ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי
פאַר אַ אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פערשידענעס

ס'איז פערלוירען געגאַנגען אַ ווייסער פודעלעק, אויפ'ן לינקען אויער געלער צייכען. אָפּצוּ־ברענגען געגען בעלוינונג זאַכאָדניא 30 שליווקאָוויטש. 2348

ס'איז פערלוירען געוואָרען אַ פּראָטעסט אויף 50 זל. אויסשטעלער יאַקוב גלעיזער, אָרדרע ל. ראָזענפאַרב. דער פּראָטעסט ווערט ערקלערט פאַר אונגילטיג, אָפּצוגעבען צו משה מאיר סאלארוש, אלעקסאנדריסקאַ 24. 2269

פריוואַט לעקציעס

נייטיג אַ דעקאַטיזירער, אַ גוטער פאַכמאַן, זיך ווענדען אַלעקסאַנדריסקאַ 2 ראָזען. 2355

אַ קוואַליפיצירטער דאַמען־שניידער־געזעלען ווי אויך אַ גוטע האַנד־נייערין קענען זיך מעלדען פון זאַפאַרט ביי ל. שלאַמאָוויטש זגערזשער 14. 2358

נייטיג אַ יונגערמאַן פון 17 – 20 יאָהר אויסצולערנען אַ לייכטע אַרבייט באַלד געצאָהלט. בעפאָרצוגט פעהיגע. צו ערפאַהרען פּולנאָצנאַ 25, 2-טער הויף אין טריקאָטאַזש־פאַבריק. 2369

פּיכטיגע אַגענטען ווערען געזוכט צו אַ זאָנגבאַר אַרטיקעל, וואָס יעדער מוז עס האָבען, ביי ד. גאַלרקאַרן לאַגעווניצקאַ 2 אין נעוועלב געגען קויציע פון 200 זל. צו טרעפען פון 10–12 און 4–6 נאָכמ. 2204

Poszukuję branżystę i sprzedawcę do zakupu i sprzedaży towarów jedwabnych i wełnianych. Oferty sub. „Ch. 19" do admin. niniejszego pisma. 2349

לאָקאַלען

אַ מעבלירטע צימער זוניגע זייט מיט אַ באַזונדערן איינגאַנג פאַר 2 יונגעלייט אָפּצוגעבען, פּיעטריקאָווער 88, וו. 47. 2350

אַ געוועלב מיט אַ וואוינונג אין ווישניאָווע גורע צו פערמיטען. צו ערקונדיגען זיך ביי שלאָמאָוויטש לאָדז, צעגעלניאַנאַ 11. 2344

צו פערמיטען אַ געוועלב אויף מצות מיט אַ גרויס שויפענסטער פּאָלודניאָוואַ, נעבען פּיעטריקאָווער. צו ערפאַהרען אין אדמיני. 2374

Odwynajmę dwa pokoje, ładne słoneczne frontowe z osobnem wejściem, małżenstwu, bezdzietnemu, lub dwom inteligentnym panom. Zgłoszenia 11-go Listopada 45, m. 6, II piętro. 2382

Sklep spożywczy w centrum miasta do sprzadania. Wiadomość: Nawrot 16, Kornacka. 2368

צו דינגען און פערדינגען פערשידענע וואוינונגען אין אַלע אַרן אין בייע הייזער מיט אַלע בעקוועמליכקייטען אויף מאַנאַטליכע דירה־געלד, געוועלבער, געשעפטס־ און פאַבריקס־לאָקאַלען. מעבלירטע צימערן, הייזער, ווילעס, פּלעצער פון פערשידענע פרייזען. יעדער קויפט און פערקויפט. נאָר דורך דער ביוראָ לאָקום", וואָס ערלעדיגט פּינקטליך און סאָליד. אינפאָרמאַציעס אָהן בעלוינונג, פּיעטריקאָווער 62, פראָנט, 2. שטאָק, טעל. 15–166, טעטיג פון 8 פריה ביז 8 אָוונד.

זשיראַנדאָלען
עלעקטרישע אין די מאָדערנסטע פאַסאָנען לויט'ן אויסלענדישען סטיל אין אַ גרויסן אויסוואהל עמפעהלט
די לאַמפּען־פאַבריק
Bcia LAJB
Łódź, Zgierska 9, tel. 164-95
מיר עמפּפעהלען אַ גרויסען אויסוואהל פון זעמטליכע ראַדיאָ־אַפּאַראַטען פון דער בעריהמטער וועלט־מאַרקע
Mende.Radjo
DRESDEN
1970 זאַווי זעמטליכע ראַדיאָ־טיילען.

זיכערע הילף און א רפואה
אהן אַ אָפּעראַציע, אָן בלוט, אהן אַ מעסער און אהן בלוט־פערגיפטונג פאַר קראַנקע אויף הילעס פאַר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאַליקעס אין גוף פאַר הויקערס און פיס
פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל־בראָך ווערט גרויס אַזוי ווי אַ מענשען־קאָפּ, אָדער אַזוי ווי אַ האָספער־קאַן און עס פאַלט אַריין אין דעם פיס און דער קראַנקער איזאַוין אַ גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבליך. ספּעציעלע בעהאַנדלונג מיט הייל־אָרטאָפּעדישע גומי־באַנדאַזשען פאַר מענער, פרויען און קינדער.

די פאָטאָגראַפיע שטעלט פאַר דעם בעריהמטען ספּעציאַליסט ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10 (פראָנט, פּאַרטער) וועלכער האָט אַ חוץ זיין האָנאָראַר בעקומען בעזונדערס פון ה' ב. מאַלערמאַן אַ גרויסע בעלוינונג פאַר דער אויסקורירונג פון בראָך אָהן אָפּעראַציע אין דער צייט, ווען ס'האָט איהם געדראָהט דער טויט צוליב בראָך־גאַנגרענע.

אָרטאָפּעדישע אנשטאַלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10, tel. 221-77, front, parter.

דאַנקזאַגונג.
דעם ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, דעם ספּעציאַליסט פון דער הייל־אָרטאָפּעדיע, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, דאַנק איך הערצליך פאַר'ן אָפּראַטעווען מיין קינד פון אַ שווערער פערקריפּלונג (פּאַראַליוש פון די פיס) דורכ'ן פערלעגען אַ ספּעציעלען הייל־אָרטאָפּעדישען גאַרסעט לויט זיין מעטאָדע. דאָס קינד איז איצט געזונט און גלייך.
(–) **Szklarowie.**

TKALNIA posiadająca kilkaset krosen ang. przyjmuje do tkania, snucia i krochmalenia w pralniach i na X cewkach. – Pośrednictwo pożądane. Oferty sub. „H.F." do adm. nin. pisma.

Samochody i motocykle używane Kupno, sprzedaż, komis zamiana. Auto-Agencja Gdańska 82 tel. 189-28

קלאַנג־קינאָ־טעאַטער ZACHĘTA
26 זגערזשער 26
היינט און פאָלגענדע טעג!
שלאַגער־דאָפּעל־פּראָגראַם!!!
100% רעדעוודיגער פּוילישער פילם. מעכטיג מייסטערווערק
I.
"דאָס געהיימניש פון דאָקטאָר"
אין די הויפּט־ראָלען: **Marja Gorczyńska**
Kazimierz Stępowski, Zbyszko Sawan
II. מעכטיגע ים־דראַמע א. נ.
„טויט־מאַנשאַפט"
אין די הויפּט־ראָלען:
KONRAD NAGEL, Louis Wolheim.
אָנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאָג 12 בייטאָג.

פּראַצאָווניע פון וועבעריי־מוסטערן
A. SIEGEL i S-ka, Łódź, Kopernika 43
פיהרט אויס זעמטליכע בעשטעלונגען, וואָס האָט אַ שייכות מיט'ן אויבּיגען פאַך.
2298 צוגענגליכע פּרייזען!

אַכטונג, שוסטער־ און קאַמאַשענמאַכער־צודאַטען־סוחרים!
איך האָב איבערגענומען דעם אַליינפערקויף אויף לאָדז
און האָב געעפענט אַ געשעפט פון די בעריהמטע
גומענע אבצאַסען „MARS" און „BRAGE"
וועלכע איך פערקויף צו פאַבריקס־פרייזען.
M. Rubinsztajn, Łódź
Nowomiejska 3, sklep Nr. 52. 1732

PLAC Z BOCZNICĄ
położony ze st. Łódź-Kaliska, dogodnie położony do śródmieścia,
do wynajęcia
na przystępnych warunkach. Zgłoszenia sub. „Plac" uprasza się składać w biurze ogłoszeń Fuchsa, Piotrkowska 50. 2228

א ליכטיגען יום־טוב
קאָן מען נור האָבען, קויפענדיג
לאַמפּען
אַלעראַרט
ביי דער פירמע
AMPER
15 פּאָלודניאָווא 15
צוליב'ן הערשענדען קריזיס;
די ביליגסטע פּרייזען.
רעעלע בעהאַנדלונג. — רעעלע בעהאַנדלונג.